

MOTERIS

Nr. I

Spalis - Gruodis

1955 m.

T U R I N Y S

Maloni Skaitytoja	1
Leidėjų žodis	1
Žvilgsnis į save ir savo siekimus. M. Galdikienė	2
"Moteriai". Vysk. V. Brizgys	3
Mintys spalio mėnesiui	5
Giminystė. Nelė Mazalaitė	6
Raštuoti meginiai dėvimui ir parodoms. A. Tamošaitienė	7
Įauski į juostą (eil.). I. Žilionis	8
Sveikinimai ir linkėjimai	8
Tėviškė (eil.). Aguona	9
Pradedančiai žurnalistei. St. Semėnienė	11
Literatūra ir auklėjimas	12
Eglėlė (liaudies daina)	14
Namai	15
Mergaičių kertelė	18
Apžvalga	19
Mūsų moterys	21
Moteris amžių bėgyje. Pr. Rudinskas	23
Dar pasimatysim (eil.). Barbora Švedaite	23
Mano nemirtinga teta. L. R. C. A.	24
Mados	25
Filmas	26
Pašto dėžutė	26
Šeiminkams	28

Žurnalas gaunamas :

KANADOJE:

- "Moteris" administracija,
46 Delaware Ave., Toronto, Ont.
- "Tėviškės Žiburių" administracija,
941 Dundas St. W., Toronto, Ont.
- J. Ambraziejienė,
15 Elm St., Hamilton, Ont.
- K. Meškauskienė,
492 Wilson St., Hamilton, Ont.
- G. Rudinskienė,
6612 Hurtean St., Ville Emard,
Montreal, Que.
- O. Stankūnaitė,
207 — 4th Ave., Ville LaSalle,
Montreal, Que.
- El. Januškienė,
527 Balmoral St., Winnipeg, Man.
- Em. Barisienė,
1421 Pelissier St., Windsor, Ont.
- E. Pauliukonienė,
9 Aetna St., Worcester, Mass.
- J. Damušienė,
1429 E. 93 St., Cleveland 6, Ohio.
- V. Kundrotienė,
3768 Kendall Ave., Detroit 38,
Mich.

ANGLIJOJE:

- R. Černis,
c/o Bulaitis, 80 Highbury Park,
London N. 5.

ŠKOTIJOJE:

- U. Juodišienė,
12 Caledonia Rd., Glasgow C 5.

AUSTRALIJOJE:

- V. Vaitiekūnienė,
2 Schofield St., Essendon, Vic.

ARGENTINOJE:

- U. Šilaičienė,
Mendoza 2280, Avellaneda,
Buenos Aires, Argentina.

BRAZILIJOJE:

- Kun. P. Ragažinskas,
C.P. 4118 So. Paulo, Brazil.

KOLUMBIJOJE:

- J. Totoraitienė,
Medellin, Carrera 52 No. 62-63,
Colombia.

VOKIETIJOJE:

- B. Survilienė,
Post Ofen, Hanau, Barbarossa
St. 1815. Germany.

J. A. VALSTYBĖSE:

- Spaudos skyrius,
Immaculate Conception Convent,
R.F.D. 2, Putnam, Conn.
- Dr. N. Bražėnaitė,
105 West 72nd St., New York
23, N.Y.
- A. Rūgytė,
5725 So. Artesian Ave.,
Chicago 29, Ill.
- K. Kebliuskienė,
31 Farrington St., Brockton 50,
Mass.

"MOTERIS"

LIETUVIŲ MOTERŲ
ŽURNALAS
leidžiamas kas trys mėnesiai.

Nr. 1.

Leidžia
KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
MOTERŲ DRAUGIJA.

Redaguoja STASĖ PRAPUOLENYTĖ.

Red. sekretorė
JANINA AMBRAZIEJIENĖ.

Administratorė
KAZIMIERA JUOZAPAVIČIENĖ.

Viršelės ir vinjetės
dail. H. J. ŽMUIDZINIENĖS.

Redakcijos adresas:
194 Charlton Ave. W., Hamilton, Ont.

Administracijos adresas:
46 Delaware Ave., Toronto, Ont.

Spaudė "Žiburių" Spaudos Bendrovė,
Toronto, Ont.

KAINA 75 centai
Prenumerata metams \$3.00.

"MOTERIS"

A QUARTERLY
LITHUANIAN WOMEN'S
MAGAZINE.

Published by the executive of the
Lithuanian Catholic Women's
Association.

1955 Autumn Issue.

Printed by "The Lights" Printing &
Publishing Co. Ltd. in Toronto.

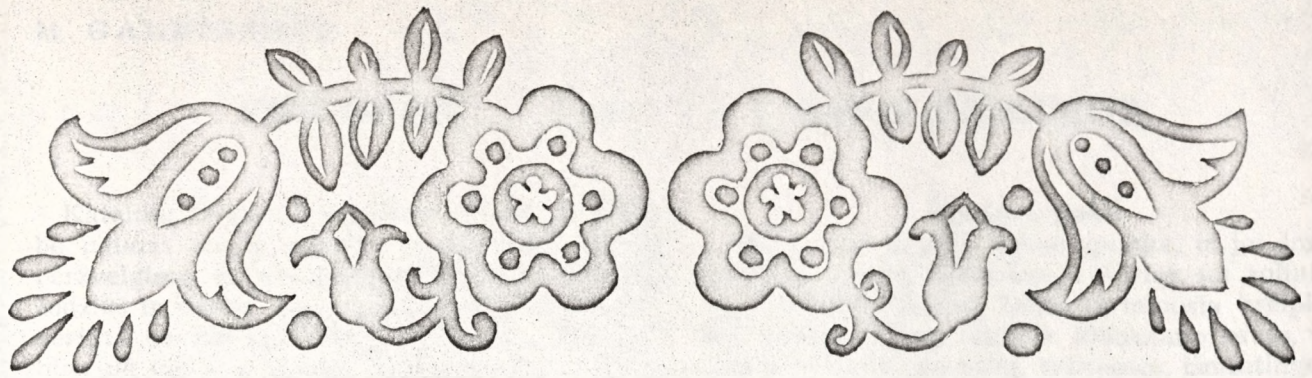
Price 75c

**Albinas
JURAITIS
fotografas**

105 CANNON ST.
HAMILTON, ONT.

Tel. JA. 8-6686.

Dalis šio numerio iliustracijų daryta
A. Juraičio foto studijoje.

Maloni Skaitytoja

Štai pristatome jums pirmąjį, išleistą už Lietuvos ribų, "Moters" numerį. Tikimės, kad jūs jį pasitiksėte su meile.

Dėl vienbalsio moterų pritarimo, redagavimo darbas buvo įkvėpimą nešanti patirtis. Mes pajutome gyvai plakančią lietuviškos moters pulsą, bei jos potencinę kūrybinę energiją, įvairiose šalyse.

Žurnalo redagavimas, tačiau, yra surištas su įvairiomis kliūtimis. Mes suprantame, kad šių mūsų pirmųjų pastangų rezultatai nėra tobuli, bet manome, kad skaitytojos bus mums atlaidosios.

Iš skaitytojų pusės mes pageidaujame ne vien pasyvaus daugumos pritarimo. Kiekviena lietuviška moteris, kuri rori savo lietuviško žurnalo, turi po truputį ta linkme pasidarbuoti.

Žurnalą pradėjome redaguoti be finansinio pagrindo. Ją gyvavimui, todėl, reikalinga, kad įvairiose vietovėse, kur gyvena daugiau lietuvių, atsirastų bent po keletą asmenų, kuriuos "Moters" reikalui panorėtų atiduoti vieną kitą valandą per mėnesį. Norinčios patalkinti malonėkite susisiekti su "Moters" redakcija ar administracija. Praleisite įdomiai savo laisvalaikį ir atliksite gerą darbą.

Pradžią yra padaryta. Ji nebuvo lengva. Reikėjo nuo pat pradžios organizuoti bendradarbių kadrą. **ACIŲ TOMS, KURIOS ATSILIEPĖ KONKREČIŲ DARBU IR ATSILIEPĖ GREIT.**

Talimesnis "Moters" gyvavimas yra bendras visų lietuvių moterų reikalas.

Laukiame iš jūsų ne vien kritikos, bet ir konstruktyvių bei pozityvių atsiliepimų dėl žurnalo turinio, apimtys, poskyrių, dažnumo.

Tikimės, kad vis didėjantis moterų skaičius įsijungs į "Moters" skaitytojų ir bendradarbių eiles. Dėl ypatingų redagavimo sąlygų ne visas talentingas lietuviškos moteris suspėjame asmeniškai pakviesti į "Moters" bendradarbių šeimą. Lai tą už mus atlieka šis pirmas žurnalo numeris.

Leidėjų žodis

Lietuvė moteris, išblokšta iš savo gimtojo krašto ir atsidūrusi svetimoj padangėj, negali palikti abejinga savo religiniams, savo tautiniams idealams bei kultūriniais reikalams. Negali laukti šviesesnio rytojaus nieko nesiekdama, nieko neveikdama.

Juk niekad nebuvo tokio įtempimo dėl tautos išsilaikymo, niekad nebuvo tiek mūsų žmonių ir taip žiauriai naikinamų kaip šiandieną. Naikinami ne tik žmonės, bet ir jų dvasia stengiantis atimti ne tik laisvę, bet ir tikėjimą, kalbą, papročius —

Lietuvė moteris šitoj kovo daugiausia gali ir turi nuveikti ugdydama jaunąją kartą, ją auklėdama religinė - tautinė dvasioj, uždegant jaunųjų širdyse Tėvynės meilės ugnelę, įbrėžiant jų dvasioj pareigos jausmą savo Tėvynei ir savo tautai.

O kaip ji šito turi siekti? Kas jai gali padėti, nurodyti kelius, būdus, priemones? Kas ją pačią gali sustiprinti sunkiame kelyje?

Moterims skiriamos spaudos trūkumas jaučiamas senai. Tarp gausių mūsų spaudos puslapių specifinėms šeimos, namų, vaikų ir visai eilei kitų lietuvi materialiai arčiausia širdies esančių temų yra skiriama per maža vietos.

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos ketvirtasis skyrių atstovių suvažiavimas, įvykęs 1955 m. balandžio mėn. 30 d., nutarė leisti moterims žurnalą, kuriam vardas pasiūlytas "Moteris". Redaktore pakviesta Stasė Prapuolėnė iš Hamiltono ir administratore K. Juozapavičienė iš Toronto.

K.L.K. Moterų Draugijos Centro Valdyba pradėdama šitą žygį kvietė talkon visas lietuviškas moteris esančias ne tik Amerikos kontinente, bet ir kituose pasaulio kraštuose, aktyviai ir konkrečiai prie šios gražios idėjos įgyvendinimo prisidėti.

Žurnalo išleidimas, neturint tam reikalingo kapitalo, yra nelengvas uždavinys, tačiau K.L.K. Moterų Draugija, tikėdama šio uždavinio svarba, deda ir dės visas pastangas jį įgyvendinti, padedama Draugijos narių, skaitančios lietuviškos visuomenės, bei pavienių, šiam reikalui pasišventusių asmenų.

Pradedam iš nieko, bet tikimės, kad iš keliolikos tūkstančių lietuvių moterų, gyvenančių vien tik Amerikos kontinente, atsirastų bent 800, kurios žurnalą nupirks, tada mes galėsime subalansuoti išleidimo sąskaitas ir padaryti planus ateičiai.

Dėl valiutos skirtingumo siunčiami numeriai į kitas šalis, kaip tai į Angliją, Europą, Australiją ar kitur, neišvengiamai neša nuostolius, kuriuos reikės padengti iš dolerinės prenumeratos. Bet mums svarbu, kad "Moteris" pasiektų mūsų seseris tolimiausiuose kraštuose. Mes nenumatome iš šito numerio jokio pelno, tačiau žurnalas turi apsimokėti išlaidas ir palikti šiek tiek balansą, kad galėtume gyvuoti toliau.

Kviečiame visas moteris įsijungti į "Moters" bendradarbių skaitytojų ir platintojų eiles, palaikyti kontaktą su redakcija, pasisakyti kas patinka, ko pageidautų.

Dėkojame redaktorei, administratorei ir visoms, kurios į mūsų kvietimą atsiliėpė savo straipsniais ar aukomis, tuo paremdamos pirmojo numerio išleidimą. Nuoširdžiai prašome talkininkauti ir ateityje —

K.L.K. Moterų Draugijos Centro Valdyba.

ŽVILGSNIS Į SAVE IR Į SAVO SIEKIMUS

Katalikų tikėjimas vesdamas žmogų į tobulybę pataria daryti kasdien vakare savo sąžinės peržvelgimą, tai yra panagrinėti savo veiksmus, žodžius ir mintis, pasvarstyti ar viskas buvo suderinta su Kristaus įsakymu mylėti Dievą labiau už viską, o artimą kaip pats save. Ši kasdieninė praktika veda į savęs pažinimą kuris taip reikalingas mūsų amžinai laimei.

Suvokti kas esame nėra taip lengva, kaip gali išrodyti. Dažniausia žmonės turi apie save geresnę nuomonę, negu jie iš tiesų yra. Tik didelė mažuma save nedavertina. Šią ydą dažniausia turi moterys. Per geras apie save galvojimas veda į pasididžiavimą, o savęs nedavetrinimas į neveiklumą.

Magdalena Draugelytė - Galdikienė 10 metų vadovavusi L.K. Moterų draugijai. Buvusi Lietuvos Seimo narė. Redaguoja "Moterų Pasaulį" "Darbininke"

Aplinkos įtaka

Mums turi didelės įtakos aplinka, ir jei žmogaus būdas nėra pakankamai tvirtas, tai aplinka gali jį labai pakeisti. Dėlto pirmiausia kreipkime dėmesį į savo būdą ir klauskime savęs, ar šiandien esame geresnės, tvirtesnės, išmintingesnės negu vakar, ar kasdien vis labiau susivaldom? ar kantrybė didėja? ar vis daugiau užjaučiam nelaimingus, vargšus, ilgonius?

Kiekviena turime atlikti vienokias ar kitokias pareigas. Gerai atlikdamos savo pareigas, mes darome dvasinę pažangą. Svarbu yra gerai sunaudoti laiką. Šv. Tomas Kempietis sako: "Žmogus naudingai praleidęs dieną, vakare turės džiugią širdį".

Mūsų siekiai

Lietuvės svarbiausias uždavinys užauginti savo vaikus gerais lietuviais katalikais. Nors vaikų religiniam auklėjime motina turi talkininkų, k. a., bažnyčią ir parapiinę mokyklą, bet tai nepalaiduoja ją nuo religinių pamokymų. Religinę šeimos dvasią vaikas turi pajusti dar savo kūdikystėje. Man sunku buvo prileisti mintį, kad atsirastų tokia lietuvė motina, kuri neišmokytų savo vaiką persižegnoti ir pamaldžiai sudėjus rankutes, paprašyti Gerjo Dievulio laiminti savo tėvelius ir jį patį. O vienok jau tokių motinų yra. Po karo, begyvenant tremtinių stovyklose, paūgėję vaikai ateidavo į mokyklą, kur juos reikėjo mokyti pagrindinių tikėjimo tiesų ir net kasdieninių poterių. Jeigu tada tokie dalykai pasitaikė, kada visi tremtiniai turėjo daug laisvo laiko, tai ką galima galvoti apie šiuos laikus. Dabar naujieji ietaivai taip labai susirūpinę geriau įsikurti ir praturtėti. Dauguma motinų pareina namo vakare, išvargusios nuo dienos darbo kurioj nors įmonėje ir dar turi pakelti visą šimininkavimo našą. Šios aplinkybės yra tikrai blogos vaikų auklėjimui. Bet klausimas ar verta taip tvarkyti savo gyvenimą, kad motinos pareigoms teliktų tik retų valandėlių nuotrupos? Ar vaiko siela nėra vertingesnis dalykas už namą ar automobilį? Auginant mažus vaikus reikėtų pasistengti apsieiti vieno tėvo uždarbiu; motina, pasilikus namie, taupiu šimininkavimu prisidėtų prie šeimos išlaikymo gal daugiau, negu išeidama iš namų dėl menko uždarbio. Nenorėkim per greit (Nukelta į 4 psl.)

"Moteriai"

Mūsų tautos dalis, išblaškyta po visus kontinentus, stengiasi būti gajaus medžio, kaip verkiančio gluosnio šakelėmis, kurios nemiršta ir nuo kamieno atskirtos ar audros atplėstos. Nukritę ant žemės stengiasi leisti šaknis ir išlaikyti gyvybę, augti į medį ten, kur jos ant žemės nupuola.

Tautoje ir žmonijoje moteris yra ta D'ėvo sukurtoji paslaptis, kuriai panašią organiniame kūne vadiname gyvybę. Sąmoninga katalikė moteris, yra ta gyvybė, kokią surandame tik protingoje būtybėje. Per ją reiškiasi ne tik organinė gyvybė, o reiškiasi žmogaus dvasia su viskuo, kas telpa to didingo žodžio prasmėje: Katalikė moteris duoda šeimai, tautai, žmonijai ne vien fizinę gyvybę: ji stengiasi ir privalo perduoti kitiems ir tai, kas mūsų gyvenime yra ir turi būti dieviško.

Lietuvės katalikės moterys svietimuse kraštuose lig šiol nepaklydo. Turbūt jau visur, ar kur jų yra daugiau ar mažiau, savo tarpe sumezgę ryšius L. Katalikių Moterų organizacijos formoje. Kaikur mūsų moterų tačiau yra tiek nedaug, kad negaudamos dvasinės paramos iš kitur jos gali nusiminti ir pavargti savo vienvėje. Pasaulyje yra ne vien tremtinės lietuvės katalikės moterys. Antai Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje yra jau nuo eilės metų didesnės ar mažesnės L. Katalikių Moterų organizacijos. Su anomis iš seniau esančiomis organizacijomis lig šiol nelabai vyko susigyventi tremtinėms moterims. Kliūtys yra ne tiek psichologinės ar ideologinės, kiek praktiškojo ekonominio charakterio, todėl nelengvai nugalimos. Gal svarbiausia dėl to lig šiol nėra bendro organo apimančio visas visų kraštų L. Katalikės Moteris. Reikia linkėti ir tikėtis, kad gal. ir netrukus ir toks organas susiformuos. Tuo tarpu pradedamas naujas L. Katalikių Moterų laikraštis "MOTERIS". Reikia labai trokšti ir pasistengti visų kraštų L. Katalikėms Moterims šį laikraštį padaryti savo moralinio ryšio ir krikščioniškosios kultūros, katalikybės ir lietuviybės gaivinimo organu.

Be abejo, pirmoje vietoje "MOTERIS" tegul tarnauja sujungti viso pasaulio L. Katalikės Mo-

Jo Ekscelencija Vyskupas Vincentas Brizgys, Aux. Kauno Vyskupas.

teris tuo jausmu, kad jos visos yra vienos šeimos narės, kad per "MOTERĮ" ir savus pasisakymus joje išnyktų tas tolumos jausmas, kurs susikuria dėl teritorinių nuotolių, neturint vienoms su kitomis ryšio.

Toliau "MOTERIS" turėtų palaikyti ir stiprinti lietuvių moteryje krikščionišką dvasią, krikščionišką kultūrą, ypatingai primindama Dievo ir Bažnyčios mintis moterį liečiančiais dienais aktualiais klausimais.

Šiandien yra iškreipta prasmė nuo pat pradžios Kristaus Bažnyčios skelbiamos moters emancipacijos. Tos iškreiptos emancipacijos vardu moteris šiandien yra apiplėšta iš jai brangiausių dalykų ir išvesta į gyvenimo tyrus. Emancipacijos vardu jaunos mergaitės išmokytos ir toliau mokomos nepagarbos net savo tėvams. Jos pamiršo visas mergaitės natūralų kuklumą globusias gražias tradicijas. Daugelis jų yra visai praradę kuklumo supratimą ir jausmą.

ŽVILGSNIS Į SAVE IR Į SAVO SIEKIMUS

(tąsa iš 2 pusl.)

praturtėi. Mūsų tėvų sena lietuviška tradicija einant, rūpinkimės duoti savo vaikams kuogeriausią išauklėjimą bei išsimokslinimą. O jeigu mes juos gerai išauklėsime, tai jie padės šeimai geriau gyventi. Tokių pavyzdžių yra.

Ar bus mūsų vaikai geri lietuviai?

Šis klausimas mums turi nuolat rūpėti. Vaikai turi išmokti mylėti ir gerbti savo tėvus, tada jie mokės mylėti ir savo tėvų žemę. Jau teko pastebėti, kad vaikai neturi pakankamai pagarbos tėvams. Čia baigę kurį nors mokyklą, vaikai žiūri į tėvus iš aukšto, kaip į neišmanėlius. Net prie svetimų nesidrovi aštriai pasakyti: "Tu nesupranti, mama" ir tai tokiu atveju, kada bešališkam stebėtojui buvo visiškai aišku, kad tiesa motinos pusėje. Auklėjimas netenka pagrindo ir sėkmės, jei vaikas neismoksta gerbti savo tėvus. Toks vaikas neklausys ir prašomas kalbėti lietuviškai, mokyti lietuvių kalbos, skaityti lietuviškas knygas ir laikraščius, ir bendrauti su savo tautiečiais. Į ką įpratinsi vaiką iš jaunų dienų, tą darys ir suaugęs.

Tėvų autoritetas, jų patarimo žodis turėtų atsverti svetimas įtakas.

Tėvui autoritetą lengviau išlaikyti, nes jis yra šeimos galva ir rūpintojas. Motinai sunkiau. Ji dėl savo "minkštesnės" prigimties — jausmingumo dažnai nusileidžia iki vaiko tarnaitės rolės; vykdo visus vaiko norus, o dėl "šventos" ramybės tenkina jo ir kaprizus. Taip elgdamasi motina praranda savo autoritetą ir jai tenka išgirsti iš savo vaiko: "Tylėk, tu nesupranti!" Gerai

Daug mergaičių net iš krikščioniškų šeimų, net pirmiau negu užauga, praranda ir padorumą. Emancipacijos vardu užaugusi moteris nuvesta į dirbtuves, į prekybos įmones, net į karo tarnybą ir tokiu būdu išvesta iš namų. Jų namų židiniai tapo nykūs joms pačioms ir jų vyrams. Profaniško triukšmo ir menkaverčių momento įdomumų apsvaigintoms joms nebeliko nei noro nei laiko natūralioms motinystės pareikoms.

Į tuos klaidingus kelius, tapusius beveik jamados dalykais, yra patekę ir mūsų tremtinės moterys katalikės ir visos kitos.

Tegul Dievas ir Šv. Marija paima ypatingon savo globon tas iš jūsų, kurios ryžtatės leisti "MOTERĮ". Per "MOTERĮ" tapkite savo sesėms Dievo ir Bažnyčios minties šauklėmis triukšmingame ir didelių klaidų pilname mūsų laiko pasaulyje.

Viso pasaulio Lietuvos Katalikės moterys susiburkite aplink "MOTERĮ" į neišardomą katalikišką lietuvišką šeimą. Tada bus galima iš jūsų tikėtis mūsų tautai didelių dalykų.

išauklėtas vaikas to nepasakys ne tik savo motinai, bet jokiam vyresnio amžiaus žmogui, nes žinos, kad gyvenimo patyrimas daugiau pamoko žmogų negu mokykla.

Visuomeninė veikla

Motinos autoritetui šeimoje sustiprinti daug padeda dalyvavimas visuomeninėse organizacijose. Draugija, turinti kilnius tikslus gali daug duoti savo nariams. Kanadoje įkurta Lietuvių Katalikių Moterų Draugija prisilaiko Lietuvos moterų visuomeninės veiklos tradicijų. Lietuvoje gal kiek labiau rūpėjo konkretūs darbai, būtent, mokyklų steigimas mergaitėms, jaunų darbininkių globos ir motinystės apsaugos įstaigų išlaikymas, tai čia išėivioj, esant neskaitlingoms, turime daugiau susirūpinti idėiniu darbu, t.y. kaip išlaikyti lietuvių katalikų tradicijas savo šeimose ir užauginti gerais lietuviais katalikais savo vaikus.

Mūsų tautos liūdnas likimas uždeda mums pareigą rūpintis, kad nė vienas mūsų tautietis nenuklystų nuo mūsų bendruomenės. Mūsų tauta nors maža skaičiumi, bet gali būti galinga dvasia. Lietuviai savo karišką galią parodė viduramžiais. Šių laikų tautos misija parodyti pasauliui dvasines galias. Vis dažniau ir dažniau pasigirsta svetimųjų liudijimai apie lietuvių tautos didelį taurumą. Patarlė sako: Pažinsi žmogų nelaimėje. Daugelis sugrįžusių iš bolševikinės Rusijos belaisvės liudija, kad lietuviai juos gelbėjo nuo bado mirtis, nors šelpėjams grėsė už tai didelės bausmės. Tuo būdu šių laikų egoizme pasinėrusiam pasauliui liudijama, kad yra žmonių, kurie ryli artimą ne žodžiais, bet darbais. Darbai svaresni už žodžius. Kas iš to, jeigu mes ilgiausios prakalbas sakysime apie dorą ir teisingumą, o vienas kitą skriausime ir apkalbinėsime. Ką padės, jeigu mes raginsime pasilikti gerais lietuviais, o pačios rōdysime džiaugsmą, kad mūsų vaikeliai jau nieku nesiskiria iš vietinių.

Nors esame mažos tautos narės, bet gerai atlikdamos savo pareigas, mes spinduliuosime aplinkai — savo šeimose ir visuomenėje. Tik stiprinkime savo dvasią, nuolat puošdamos savo sielą dorybėmis. Labiau vertinkime amžinus dalykus, negu nykstančias šios žemės gėrybes.

Žmogus realizuodamas dvasines vertybes, kuria pats save, t.y. keičiasi - tobulinasi. "Perkeičiančios malonės ir meilės dėka galimas ir viso pasaulio perkeitimas", sako Dr. P. Gaidamavičius savo knygoje "Milžinas, Didvyris, Šventasis". Perkeičiančią malonę teikia malda. Tad melskimės ir budėkime savo asmens tobulėjimui, savo šeimos laimei ir mūsų tautos gerovei!

Mandagumas

"Mandagumas yra menas pasirinkti iš savo minčių".
Madame de Staël.

“Sutvėrei, Viešpatie, mane sau, ir nerami mano širdis ligi neatsilsės Tavyje”. Regis, tai šv. Augustino žodžiai. Žodžiai, kurie jau tapo brangenybe žmonijos išminties lobiuose.

Visos mūsų gyvenimo dienos ir visos dienų valandos mums yra duotos — mes negalime padaryti laiko. Negalime jo sulaukyti, negalime atšaukti nė vienos minutės, negalime išdildinti viso gyvenimo pastangomis, nė vienos praėjusios akimirkos.

• Sutvėrei, Viešpatie, mane sau. Tau priklauso visas mano laikas — visos mano dienos ir kiekvienos dienos visos valandos. Tu gali jas sutrumpinti, Tu gali atšaukti mane mano dienų pusėje.

Ne vienas tikėtai sekmadienis iš savaitės, ne viena tikėtai Mišių valanda, kurioje mano mintis blaškys — čia pasivėlavusieji, žingsniuodami vidury Mišių per visą bažnyčią, čia kaimynės neįprastas galvos apdaras, čia bruzdėjimas visai bažnyčiai staiga keliantis po Pakylėjimo ar neįgudusios rankos čirpinimas vargonais.

Sutvėrei, Viešpatie, mane sau. Kažkur manyje yra tas taškas, kuriame mano siela atsiremia į vienintelę savo buities atramą. Jeigu aš užtektinai ilgai būsiu tyloje, mąstyme ir maldoje, galbūt, kad Tavo malone atsivers mano sielos akys ir aš praregėsiu. Tačiau žmogaus aklybė yra tokios rūšies, kad ji nesugeba pastebėti svarbiausių, būtiniausių ir aiškiausių regimų dalykų. Tiesa, perdidelė šviesa akina akis, tuo labiau kai jos visą laiką krypta į dešimtaeiles smulkmenas, kurias tuo tikslu kita jėga pastato žmogaus gyvenimo kelyje. Pastato juos tam, kad užgriozdintų žmogaus kelią į jo paskirtį. Ir gainioju aš visokius nereikšmingus mažmožius su tokiu uolumu, tartum nuo jų priklausytų visa amžinatvė.

Dievo Motinos paveikslas Pažaislyje.

Kiek rūpesčio aš padedu surankiodama aplink save įvairius daiktus, kurie šiandien naudojami, o ryt, užporyt bus išmetami, be jokios vertės, lauk. Ar aš paskiriu proporcingai laiko, rūpesčio ir pinigų artimo meilės darbams? Ar aš kartais nesu nuskriaudusi savo pačius artimiausius, kad patenkinčiau vienokią ar kitokią savo užgaidą?

Dievas žino žmogaus aklybę, Jis mato žmogaus prigimties linikimus. Jis žino, kad žmogui reikia nuolatos priminti jo paskirtį ir jo ryšį su savo Kūrėju. Tradicija ir padavimai mums mini daugelį atvejų, kada ypatingi Dangaus pasiuntiniai aplanko žemę su misija apreikšti ar priminti žmonijai Dievo valią kuriame nors reikale.

Du ypatingi atsitikimai išsiskiria iš visų kitų: Marijos apsireikimai Liurde, prie Gavos upės, ir jos apsireikimai Portugalijos slėnyje 1917 m. Abiem atvejais pasirodžiusi jaunoms mergaitėms Dievo Motina ragino visus: “KALBĖKITE ROZANČIŲ”.

Giminystė

NELE MAZALAITĖ

Galvoju: ne tiktai savo motiną palikau ten, kur niekuomt nenustosime vadinti Namais.

O maniau, kad esu paveldėjusi ištikimybės dorą, tikėjau, kad savo motiną mylėjau, kad mylėjau labai, kad be galo mylėjau. Ir palikau ją. Ir ne tiktai ją.

Nesiklausinėju, bet žinau, jog ji visiškai dar jauna būdama įsigijo tą paveikslą, kuris buvo ir jos vardas — šventąją Oną. Matau, ir dabar matau ir stebiuosi, kaip galėjo anais laikais — kada mėgo labai margus šventuosius — atsirasti tokie skoningi paveikslai. Toks neperdidelis, juoda ir grakščiai pilka spalva, ir nenusakomai kilnūs veidai — skaistus vaikiškas Mergelės, ir šventoji Ona sėdi, nuometuota, ant jos kelių guli atverta knyga ir Duktė klausosi išmintingų, pamaldžių žodžių.

Nuo tada, kai pažinau daiktus, regėjau paveikslą — prie mano motinos lovos, galvugalyje, ir tėviškėje buvo jis toje vietoje, ir miestelyje kai gyvenome, ir drauge atkeliavo į Kauną. Galėjo keistis baldai, butai, vietos, jis gi gyveno su mumis, kaip meilė.

Argi tais laikais mes tikėjome į blogą? Argi mes nebuvome nayvūs, kaip medžių lapai, kurie negalvoja apie kritimą, tiktai apie pavasarį, kuris grįžta ir grįžta? Ir jeigu mes turėjome namus, mes nesupratome, jog kartais į juos nebepraeinama, nors jų neparduoda iš varžytynių ar nepadega pikta ranka. — Taip mes nežinojome, kada mano motina buvo išleista pralaukti pavojų, kuris juk turėjo praeiti greitai, kaip perkūnija, nežinojome, kad yra pasmerkimo žodis: Nickuomet.

Ką gi ji pasiėmė tada su savim? Smulkmenas, mažai kelionei į gimtą parapiją, į savo brolio namus. O, jeigu aš dabar nors žinočiau, ką ji galvojo aną liepos pavakarį, kai išlydėjau į stotį? Ar ji neperžvelgė sienas nujausdama, ar nepagalvojo žiūrėdama į savo Globėją: — Reikėtų paįmėti Tave, drauge važiuosime.

Aš žinau kitką, aš žinau, ir man yra baisu, kad žinau: ji buvo rami, ji žinojo, kad palieka mus trumpam, ji žinojo, kad jos nepaliksime, kaipgi galėtume! Aš, kuri tikėjau, kad daugiau negu galima nusakyti, myliu savo motiną.

O praėjo tiktai keturios dienos ir mes bėgome iš namų, palikę juose viską. Ar pažiūrėjau tada

į šventosios veidą? Neatsimenu, atleiskite man, neatsimenu. Aš žiūrėjau į knygų tūkstančius, ir galvojau, kad daug jų paliks neišskaitytų, kaip laiškai sapne, liūdėjau, jog pasilieka čia apleisti rankraščiai ir fotografijos — žmonių veidai — ir negalvojau apie šventą Oną. O gal? Gal buvau bent pažvelgęs? Tačiau juk ir Ji nemokėjo priekaištauti — kaip motina nemoka.

Juk mes grįšime už savačių, už mėnesių, ar ne? Taip tikėjome tada, taip dabar kartojame, kad tikėjome. Gal tai yra pasiteisinimas, kad nebuvo pažvelgta, pasiteisinimas, jog motina nenorėjo tos kelionės, bėgimo, ir mes bijojome bombų, bado už ją, ne už save. Taip, taip, bet ar galima teisintis prieš meilę, kad apleidi? Kur yra tokie žodžiai?

Ką galvojo ji, mano brangioji — viena serganti — mirtyje? Juk jai buvo atimta ne tiktai, kad neregėjo savo vaiko, savo vienatinio, bet pakėlus akis paskutiniam pažvelgimui ji matė svetimą sieną, tuščias vietas, skyles, pradegintas ilgesio ir apleistumo. Dieve mano!

O tą laiką, kai dar gyveno, ar negalvojo ji, ne apie patogią savo lovą, kokios jau nerado svetur, nors pas brolių — bet, kad prie šios lovos nebuvo Tos, kuri visur, visą amžių buvo buvus Giminė ir parama? Jeigu šventoji Ona čia būtų buvus, tais tamsiais vakarais, miško sodyboje, ilgomis naktimis? Jos galėjo kalbėtis ir pasakotis, jos abi turėjo kančių kelius, kaip visos motinos. Ir

Nėlė Mazalaitė - Gabienė.

RAŠTUOTI MEZGINIAI DĖVĖJIMUI IR PARODOMS

Visiškai nepaslaptis, kad čia, užjūriuose visi lietuviški papročiai nyksta. Amerikonizmas negailestingai braunasi į mūsų gyvenimą. Jei ciliniuose gyvenimo dalykuose šiek tiek suamerikonėsime, tai kultūrinius reiškinius turėtume išlaikyti lietuviškus. Reikėtų tik šiek tiek pasiryžimo būti savosios kultūros gerbėjais ir mylėtojais, tai jau daug ką ilgiems laikams išlaikytume lietuviybės klestėjimui.

Pirmiausia nepamiršdami lietuvių kalbos, literatūros, dailės, o paskui ir mažesnių dalykų. Lietuvių liaudies patarlė sako — Dėk grūdą prie grūdo — supilsis aruodą, tad rinkime ir saugokime lietuviškus grūdus.

Čia norėčiau atkreipti dėmesį į vieną dailiųjų rankdarbių — tautodailės sritį — į lietuviškus raštuotus mezginius, kaip į margas pirštines, šalikus, kepuraites, megztinius ir kt., kuriais Lietuvoje puošėsi mūsų vaikai, mergaitės, moterys ir vyrai.

Mokykimės iš senovės lietuvių

Nei vienoj kitoj Lietuvos apylinkėj nebuvo to-

taip, paskutinę akimirką tebūtų reikėję tiktai akimis prisišaukti, ir būtų prasivėręs paveikslas, kaip durys, ir jos susitiktų abi gyvos danguje.

Ir ūmai atsimenu, jog ir mūsų bažnyčios didžiajame altoriuje buvo tamsių spalvų senas paveikslas — šventoji Ona su Mergele, ir prieš Sumą jis buvo pakeliamas aukštyn ir už jo sužibėdavo Aušros Vartų pagarbintoji — taip motina užleisdavo kelią savo Dukrai, taip Marija pasitraukė prieš savo Sūnų. O, motinos, motinos! Gal ir tu, manoji mama, pasitraukei iš žemės su meile, kad išlikčiau gyva ir laisva, kad nebeturėčiau drebėti, kas tave dar gali ištikti? Gal tau buvo tai dovanotina, kad atilsėtum. Ir nors siena buvo tuščia, tau vistiek prasiskleidė Paveikslas — ir tenai tu pasakoji, jog tavo vaikas, kuris paliko tave ir šventąją, nepadare tai tyčia — ir kad būtų atleista man.

Aš žinau, kad tu atleidai, tačiau bausmę reikia atlikti. Man ji yra, kad nežinau tavo mirties dienos, nepažįstu kokios rankos užspaudė ramybei tavo akis, kuriose neišseko meilė, kaip šaltiniai. Esu baudžiama taip, kad matau ir matau pilkai juodas spalvas, klostes rimto kilnaus apdaro, kuriuo vilki šventoji ir skaisti Mergelė, kuri stovi šalimais—esu nubausta, kad nežinau, kokia ranka nuėmė paveikslą nuo mūsų namų sienos, kad išsaugotų — ko aš nepadariau. Arba — sunaikino, kaip viskas naikinama mūsų žemėje.

Ilgos pirštines Klaipėdos krašto raštais.

kių gražių ir tiek daug senovės mezginių-nerinių, kaip Žemaitijoje ir Klaipėdos krašte. Moterys pačios verpė gijas, siūlus suko, dažė augaliniais dažais, kad galėtų nusimegzti puošnias pirštines, šiltas raštuotas kojines, gražius šalikus ir neritinius.

Žiemos metu šventadieniais ar turgaus dienomis bažnytkaimis, miestelis mirgėjo mezginių raštais ir spalvomis. Moterys džiaugėsi viena kitos puikiu marginiu, o kiekvienos tie raštai buvo vis kitoki — tai karbučiai, vingeliai, žvaigždutės, dobilėliai. O vyrai didžiavosi savo moterų darbštumu ir kūrybingumu.

Senovės moterys buvo itin kūrybingos, jos ne tik dailiai sudėstydavo raštus ir parinkdavo gražias spalvas, bet ir kiekvienam mezginiui sugalvodavo naujus mezgimo būdus.

Nepriklausomos Lietuvos laikais

daug mezginių ir atskirų raštų surinkta ir išleista "Sodžiaus Meno" knygoje, kad jaunimas per mokyklas, kursus ir namuose galėtų iš senovės pasimokyti. Iš naujųjų mezginių buvo rengiamos parodos ir už gražiausius duodamos premijos,

kad paskatinti, ugdyti ir tobulinti tai kas gražu ir lietuviška.

Kurkime naują tautodailę pagal senąjį liaudies meną

Užjūriuose daug turime lietuviškų mokyklų ir nemažą būrį tauraus jaunimo ir senimo pasiryžusio dirbti lietuviškuose dirvonuose, ypač mergaitės, padedamos moterų, galėtų imtis vieno iš gražiausių ir lengviausiai išmokstamo rankdarbio — mezgimo.

Įsivaizduokite, kad dauguma lietuvaikių nusi-
mezga ir žiemos metu dėvi gražias raštuotas
pirštines, šalikus su raštuotais galais, o ypač il-
gas klaidietiškas prištines, kokių čia visai nėra.
Kaip būtų gražu! Ir koks didelis yra kitatau-
čių susidomėjimas tais gražiais raštais ir spal-
vomis.

O moterys per savo organizacijas, arbatėles
galėtų organizuoti megzti raštuotus mezginius.
Dabar moterų rateliams yra daug galvosūkių iš
kur parodoms paimti — paskolinti eksponatų,
o jeigu lietuvaitsės vėl megztų — tai parodose tik
galėtume pasigėrėti jų gražiaisiais darbais.

Man prisimena iš Lietuvos darbščiosios klai-
pėdaitės, ypač gražiausiais savo mezginiais. Jų
mezginiai buvo tiek skoningų raštų, kad tada
užsieniuose rengiant parodas, kitataučiai varžy-
davosi įsigyti ar nufotografuoti jų darbus.

Vokiečiai savo ilaudies meno leidiniuose, prieš
II-ąjį pasaulinį karą. (H. Th. Bossert "Volks-
kunst in Europa") spausdindavo ir seną lietuvių
Sodžiaus meną, mokėkime ir dabar tęsti jo tra-
dicijas užjūriuose.

Mezgimas pats maloniausias rankdarbis. Jis
raminantis veikia nervus, po įtempto darbo.
Grazūs raštai ir spalvos paskatina kūrybai.

Mezgimui raštai labai lengva parinkti ir juos
vis įvairinti. Bemezgant nieko nėra malonesnio,
kaip pinti naujus marginius ir savitai derinti
spalvas. Sumanios ir estetiškos skonį turinčios
mezgėjos gali numegzti neišpasakyto grožio
mezginius. Patys sunkiausi tai pirmieji mezgimo
žingsniai, kol nugalimos išmokimo ir įgudimo
kliūtys, o vėliau taip patogų ir lengvą megzti
keliaujant autobusu, tramvajum ar sėdint auto-
mobilyje. Mezginiai tinka megzti visuomet ir vi-
sur. Atostogaujant pats maloniausias ir ramiau-
sias darbas prie raštuotų mezginių. Skandina-
vijos kraštuose, Austrijoje ir Vokietijoje visos
moterys mezga.

Amerikoje ir Kanadoje siūlų ir spalvų stoka
nusiskusti negalima, tik trūksta pasiryžimo mez-
gimo darbui.

Raštuoti mezginiai, kaip pirštines, šalikai,
megztiniai geriausia dovana saviems ir arti-
miesiems.

Tad nuo šiandien vėl pradėkime megzti, pri-
pildykime raštuotais mezginiais ištuštėjusias
kraičio skrynias, iš kurių lengva paimti ir gra-
žiausius atrinkti parodoms ir duokime progos
jaunajai kartai ugdyti lietuvių tautodailę.

IGNAS ŽILIONIS

ĮAUSKI Į JUOSTĄ

Įauski į juostos margus raštus
mūsų krašto praeitį garsią,
ir papasakoki sutikus praeivius
apie Birutę — kunigaikštienę narsią.

Ir apie sidabrines Neringos smėlio kopas,
ištaigią gintaro pilį Baltijoje,
kur kadaise žalčiai su Egle kėlė svodbę,
o jos prakeikti vaikai medžiais stojos.

Ant rankų paimki kankles
ir užtrauki dainą senelių,
kad praeiviai sugavę melodijas, it lankoje plaštakes
tave, Rūtų šalies dukrą, pažintų iš gintaro karolių.

Apdainuoki rūpestį, kančią iškentėtą
ir sunkią priespaudą mūsų dienų,
kad tą gražų kraštą mūs' nuo amžių mylėtą
vėl slėgia vargai ir bėrai išvežti Sibiran vietoj vergų.

E. St. Lquis, III., 6. 13. 1955.

SVEIKINIMAI IR LINKEJIMAI

KAUNO ARKIVYSKUPAS METROPOLITAS.

Kanados L.K. Moterų Dr.
Centro Valdybai,

Turiu malonią pareigą širdingai padėkoti Kanados Lietu-
vių Katalikių Centro Valdybai ir visoms Kanados
Lietuvėms Katalikėms už malonius sveikinimus Kauno Arki-
vyskupui, kuris su džiaugsmu juos skaitė ir linki visiems
Tamstų sumanymams bei darbams gausios Dievo palaimos ir
kartu siunčia Jūsų veiklai savo ganytojinį palaiminimą.

De mandato

Msgr. K. Razminas
Arkvyskupo Sekretorius.

Zams-Tirol-Austria, 21 birželio, 1955.

Kan. Liet. Kat. Moterų Draugijos
Centro Valdybai,

Mielą Pirmininke,

Labai dėkoju už suvažiavimo man skirtus linkėjimus. Tą
padėką progai pasitaikius prašau perduoti ir suvažiavimo
dalyvėms. Moterys katalikės į Lietuvos atkūrimo darbą ir jos
tvarkymą daug įdėjo savo kilnios širdies ir energijos. Labai
džiaugiuosi, kad ir kieta tremtis jų nepalaužia ir kad jos
eina savo idealų keliais, nenustodamos vilčių ir neprarasda-
mos jėgų. Šis metas yra mums kiek baukštus ir mūsų padan-
gė debesuota. Dirbdamos ir Dievą paprašyt palaimos mūsų
laisvinimo darbui.

Telaimina Jus ir Jūsų darbą Aukščiausias.

Jūsų M. Krupavičius.

1955. V. 21.

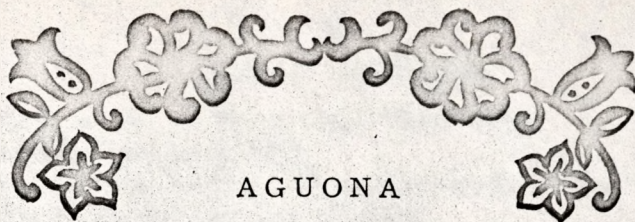
KANADOS LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS CENTRO VALDYBOS PIRMININKEI.

Ponia Pirmininke,
Gavau Jūsų laišką iš gegužės 7 dienos ir apgailestauju ši
pavėluotą atsakymą dėl perkrautos mano dienotvarkės.

Aš žinau, kad Jūs vykdate labai gražų darbą socialinėje
ir tautinėje srityse. Linkėdamas geriausio pasisekimo užsi-
brėžtame darbe, prašau priimti mano gilią pagarbą ir mano
nuoširdžiausius sveikinimus.

Jus gerbiąs

Paul Emile Cardinal L e g e r
Montrealio Arkivyskupas.

AGUONA

T E V I Š K Ė

I.

SIDABRINIS PAMUŠALAS

Tenais alyvos žydi paklėty
Ir vyšnios baltuoja per tvorą.
Kvepia sušilusi žemė
Bijūnai, erškėtėliai išbujojo po langais,
Laukuose, vėjo glostomas, siūbuoja žalias vasarojus.
Devyniais smuikais tiriliuoja mėlynėje pražuvęs vėversys,
Viršūnėje ištroškus volungė "lyk!" "lyk!" maldauja.
Tenais apypiečiu pavėsiuose kaštonų išsitiesę
Matavom tolį nuo žemės lig dangaus,
Kur plaukioja šviesiai pilki laivai
Balto šilko bures išskleidę,
Formuojasi į Pasakų Pilis,
Būriuojasi fantastiškų gyvūnų kaimenėm,
Sklaides, it blizgančios Jasono vilnų sruogos,
Ir kažin kur pranyksta.
Slibinų Kaimas . . .
Kai miglos kyla iš šiltų pakalnių
Ir Laumės audeklus velėja temstant plynioj . . .
— Klausyk! Tai klevo kultuvių slaptingi dūžiai . . .
— Palydimi — "Kur tu? Kur tu?" sutartine iš prūdo.
Ten lakstėme basi pulkais.
Keliuku lėkėm tekini mokyklon; pro Kapinaites,
Pro baltą, tėvo pastatytą Kryžių, ant sesutės kapo;
Į paupį, per pievas, laužti duonai kalnių!
Išgirsti nendres pašnabždom niūniuojant
Liūdną, mįslingą Vandenės Dainą . . .
Išbraidžiot pievas, išgulėti "bukta",
Vogčiom rūgštynių į "Aną Pusę" brist.
Nulėkti pas Gerulių tetą su "krivule"
Ir pusdienį sugaišus po serbentų krūmus
Ant šieno, išdidžiau nei Krėzas, grįžt namon;
Kur Motina, parbėgant takučiu, sutiks už vartų,
Su žalios drobės apdaru parėjusi nuo bičių.
Kvepės iš tolo koriuose medus. Vaikystė . . .
Sidabro pamušalą visame reginti — Vaikystė . . .

II.

SLIBINŲ VIEŠKELIS

Ach, ne visi, ne visi debesys virš Slibinų
Sidabro pamušalą dėvi.
Ne pienu ir medum tekėjo mūsų Širvinta . . .
Karų griuvėsiuose mes augome.
Griuvėsiuose ėjom "skiniuku"
Ir duobėse granatų žaidėm "kavone".
Per mūsų "Buktą" knygnešiai gabendavo knygas,
Pro klėtį keliuku prajodavo žandarai,
Kai persekiojamus bėglius pakrančių nendrės glaudė . . .
Dirvonus tėviškės pamainom trempė
"Maskolių" ir "Prūsokų" purvini čebatai.
Kaino akiniai! kurie išgrobė visa degino sodybas,
Atskyrę Motinas nuo kūdikių vergijon trėmė.

★

Tekėjo metai. Nutilo Naumiesčio Varpai
Pasveikinę ir palydėję Laisvę . . .
Slibinų Vieškelis matė nueinant ir pareinant Nacių Ordą
Gurguolėmis — "Nach Osten Übermensch!"
Jų pėdomis bildėjo sunkvežimiai
Pasmerkty žudikui Kremliaus . . .
Kuris išgujęs Brolius į Miškus
Siaubu pripildė visą šalį
Ir Geležine Uždanga atidalinęs
Pavertė Lietuvos Laukus — Mirties ir Baimės Tyrais . . .

★

Tačiau ištikima žemė Slibinų
Kantriai, nors amžiai slinkty, laukia
Lig sulauks savų artojų.
Žemė, kuriai užtenka rudenio lietaus
Ir veido prakaitu aplietos vasaros,
Kad vėl siūbuotų avižų laukais,
Žydėtų lino žiedu,
Viliodama savo vaikus iš tolimų šalių
Į seną, mielą, jaukią Tėvų Šalį.

III.

PRIE PILIAKALNIŲ

Išdraskė Slibinus ne vien tik gobšūs apetitai;
Išdraskė Slibinus ne vien įpėdinių silpnybės.
Sodybas žydinčias su žemėmis sulygino,
Sūnus ir Dukteris svetimuos klimatuos siaubingai blaškė.
Laisvę pamilę Suvalkijos Vyrai,
Ne vien iš svetimųjų rankų mirtį pasitiko —
Paniekinę tautų teises savi diktatoriai —
Kraujo aukų it priešai reikalauja.
Laisvė per amžius perkama gyvybės kaina:
Per amžius vieni miršta, kad kiti gyventų.
Ant Laisvės Aukuro sudėtos Aukos
Prieš Žmogaus Teisių uzurpatorius per amžius liūdys.

★

Budėkite Slibinų Vyrai savo Žemėje,
Budėkite prie Piliakalnių, Žaliųjų Girių Broliai.
Budėkit Sibire, budėkite kalėjimuos,
Budėkite už tuos, ką svetima šalis užmigdo . . .
Budėkite! Dar tebeskamba Varpas:
— Laisvę laimės — kas Laisvės vertas . . .

Pradedančiai žurnalistei

Ką ir kaip rašyti į laikraštį?

Garsusis vokiečių poetas H. Heine jau 19-tame šimtmetyje reikšmingai bylojo:

— Mūsų laikais mes kovojome dėl idėjų ir laikraščiai yra mūsų tvirtovės.

Šiais laikais kaip tik yra pribrendęs reikalas nesnausti ir nesilaikyti nuošaliai, kai kovoje su piktu reikalinga pagalba kiekvieno valdančio plunksną.

Spauda yra viena didžiausių ir sėkmingiausių kovos priemonių. Todėl reikia sutelkti kuo daugiausia kovotojų, nes rašančiųjų reikšmė yra nepaprastai didelė, ką sykį net Napoleonas, nenuslėpdamas, yra pareiškęs:

— Aš labiau bijau vieno žurnalisto, kaip 100.000 durtuvų.

Korespondencijos, reportažai, pasikalbėjimai, straipsniai

Rašantysis skaitytojams turi duoti kuo daugiausia naujų faktų, informacijų, minčių. Tą jis atlieka korespondencijomis, reportažais, interview, (pasikalbėjimais) ir straipsniais.

Labai svarbu, kad korespondencijos būtų prisiųstos greitai, laiku, kad žinios būtų nepasenusios. Pranešimai turi būti pilni, kad būtų nurodyta: kas, ką, kada, kur, kuriam tikslui daro ar padarė. Informacija neturi būti persunkta tuščių žodžių. Juo mažiau "saldaus vandėnėlio" — juo geriau. Skaitytojas laukia faktų, o ne korespondento išvedžiojimų; išvadas pasidaryti sugeba jis pats! Aprašant kokius susirinkimus ar paskaitas, nesilaikyti sauso protokolavimo, mėčiojant nereikšmingus žodžius, kaip "kalbėjo gražiai, atliko gerai" ar pan. Geriau duoti vieną kitą vaizdų sakinelį iš pasakytos kalbos ar pakartoti juokelį, girdėtą paskaitoj.

Dažnai laikraščio bendradarbiams tenka keliauti, aplankyti įdomias vietas, Tokių naujų vietovių ir neeilinių kelionių aprašymai — prisiųsti geri reportažai pajvairina laikraštį. Reportažas turi būti vaizdus; kiekvienas sakinytis turi sukurti naują vaizdą. Geras reporteris nesakys, kad "Washingtono miestas atrodė gražiai", bet jis aprašys, kokių spalvų čia gėlynai, kokie medžiai gatvėse, koks namų stilius, paminės paminklus, fontanus ir t.t. Reportaže veikiama ne būdvardžiais: "gera, gražu, didinga, žymu", o vaizdais, pajvairinant juos būdingais anekdotais, vietinių žmonių posakiais, papročių aprašymais, keistenybių bei neįprastumų atžymėjimais.

Vienas nesudėtingiausių būdų rašyti į laikraštį — tai pasikalbėjimai. Tik reikia duoti gerus klausimus ir tiksliai surašyti būdingesnes atsakymo mintis.

Stasė Semenienė, "Draugo" Moterų Skyriaus redaktorė.

Straipsniai tinka daugiau žurnalui, negu laikraščiui. Straipsnis dienraščiui ar savaitraščiui turi būti neilgesnis 2-3 puslapių (mašinėle rašytų). Geriausia, kai straipsnis suskirstytas skyreilais su įdomiom antraštėlėmis.

Rankraščių paruošimas

Laikraščiui skirtame rašinyje netik svarbu pateikti naujus faktus ir mintis, bet svarbu ir patį rankraštį tinkamai paruošti.

Reikia rašyti ant popieriaus, kuris nelieja. Plonytį popierių, kaip išimtį, gali vartoti tik tie, kurie siunčia oro paštu iš tolimų kraštų. Jei popierius blizga — rašyti neblizgančioje pusėje, nes prie renkamiosios mašinos vartojama stipri šviesa, kuri nuo blizgančios pusės atsimuša rinkėjui į akis ir jį labiau vargina. Nevartoti spalvoto popieriaus, tik baltą.

Idealu — rašyti straipsnį mašinėle. Jei rašoma rašalu, geriausia — juodu. Jokiu būdu, be jokių išimčių, negalima siųsti redakcijoms pieštuku rašytų rankraščių. O ir taip vadinamos "ball point" plunksnos rankraščių rašymui netinkamos, nes toks rankraštis tepasi.

Rašyti tik vienoje lapo pusėje. Paraštės turi būti iš abiejų pusių, iš kairės apie 1½ colio ir iš dešinės bent ½ colio.

Būtinai reikia palikti tarpus tarp eilučių ir tokio platumo, kad būtų galima įrašyti dar bent vieną eilutę. Net oro paštu siunčiantiems toji išimtis neduodama. Taipgi labai svarbu sudėti visus ženklus.

KELETAS SUSITIKIMŲ SU MARIJA PEČKAUSKAITE

(25 metų jos mirties sukaktį minint)

Židikuose Šv. Onos atlaidai. Židikų miestelis — valsčius ir bažnytkaimis, gal 600 gyventojų. Bažnyčia mūrinė, ypatingos stacijos, su Kristaus ir Apaštalų figūromis, įmūrintos šventoriaus pusėje, iš lauko. Į atlaidus suplaukė didelė minia žmonių. Suvažiavo kunigai ir tikintieji iš apylinkės parapijų: Renavos, Ukrinų, Ylakių ir kt. Nemažai vietos žemaičių bajorų.

Klebonija — tipiškas žemaitiškas namas: ilga medinė, didelis valgomas kambarys. Klebonas kun. J. Bukantas, virš 60 metų, žilas sveikos išvaizdos, apyliesis. Tarp svečių klebonijoje dalyvavo Marija Pečkauskaitė. Ji buvo artima kunigo Bukanto giminaitė ir gyveno ilgesnį laiką Židikuose; ten begyvendama ji daug rašė ir rūpinosi jaunuomenės auklėjimu.

Marija Pečkauskaitė ypatingai jaukiai nuteikė svečius savo sąmojingais pasisakymais. Ji buvo draugiška, paprasta, be jokio dirbtinumo. Vidutinio ūgio, tamsiais, per vidurį perskirtais plaukais, kiek išblyškusi — darė įspūdį natuarlaus dvaro auklėtinės tipo. Su svečiais mielai kalbėjosi literatūriniais ir švietimo klausimais, lietė rašytojus ir jų tendencijas atgaunant Nepriklausomybę. Visas jos elgesys ir kalbėjimo būdas reiškė jos augštą asmeninę kultūrą. Ji sugebėdavo kiekvieną žmogų suprasti ir atrasti jį do-

Tobulintis ir nenusiminti

Spaudos bendradarbės pašaukimas yra kilnus ir augštas. Skaitytojus informuodama apie jiems mažiau žinomus dalykus ir vesdama juos naujais keliais, ji pati turi būti šviesi, apsiskaičiusi, sekanti naujus įvykius, mėgstanti knygą ir periodinę spaudą, lankanti skaityklas ir bibliotekas.

Ji turi griežtai laikytis redakcijos direktyvų, o taipgi mokytis iš savo klaidų. Jei redakcijos darbuotojų, kurie būna savo darbe per daugelį metų patyrę vilkai, jos rankraščiai pataisomi, ji turėtų įsidėmėti savo silpnas vietas, ir kitu atveju jų nekartoti.

O svarbiausia, nuolat tobulėjant, neturi pasiduoti nusiminimui, nors ir kaip pradžioje būtų sunku. Net ir neišspausdintas ar atgal gražintas rašinys tegul nereiškia, kad mūsų žurnalistine karjera jau baigta. Laikraštininkas žurnalistines augštumas pasieks tik nuolat tobulėdamas. Anot Neil MacNeil, jo "How to be a newspaperman":

— Nėra karališko kelio į žurnalizmą, kiekvienas reikalauja ištvermės, inteligencijos, išsimokslinimo ir kieto darbo.

minančią temą. Mes kalbėjome apie jos veikalus "Sename Dvare" ir "Viktutę". Jai buvo įdomu dėl ko mane domino šie veikalai — klausinėjo ar aš esu literatūros mokytojas ar mėgėjas. Atsakiau, jog mano žmona dėstė literatūrą gimnazijoje ir per tai man teko arčiau pažinti jos veikalus.

Vėlau būnant Židikuose pas kun. Bukantą, teko sutikti Mariją Pečkauskaitę dar porą kartų. Ji buvo tuomet jau ligos paliesta, mažiau rodydavosi svečiams, tapo labiau užsidariusi. Pasiteiravo kokių reikalų aš lankausi Židikuose. Atsakiau, kad norėjau pamatyti ją. Pasikalbėjome trumpai — tiek prisimenu, jog jinai apgailestavo jog mūsų pedagoginė literatūra yra labai neturtinga. Tas buvo 1926 m. vasarą.

Apie 1932 m. lankydamas Židikus lankiau jau nebe Mariją Pečkauskaitę, bet jos kapą Židikų kapinėse, ant kurio buvo pastatytas labai kuklus akmens paminklas, su jos datomis ir jos slapyvardė "Šatrijos Ragana".

1938 metais mano žmona vadovavo vyresniųjų klasių mergaičių ekskursijai, kuri keliavo į Židikus aplankyti Marijos Pečkauskaitės kapo. Kun. Bukantas dar tebebuvo Židikuose. Ekskursijos į Židikus aplankyti Marijos Pečkauskaitės kapo tuomet jau buvo bendras reiškinys.

1940 m. bolševikams okupavus Lietuvą teko dar kartą būti Židikuose. Kun. Bukantui mirus, naujas klebonas kun. V. Martinkus buvo pastatęs naują koplyčią ant kapų ir Marijos Pečkauskaitės kapas ir paminklas radosi jau koplytėlės viduje, žymiai pagražintas. (K. P.)

ŠEIMA IR LITERATŪRINĖS TEMOS

Iš visų temų mūsų literatūroje labiausiai pasigendama sveiko, blaivaus, doro, realaus šeimyninio romano. Romano, kuris remiasi daugumos išgyventa gyvenimo tikrove. Romano, kuris yra pamatuose anglų, italų, prancūzų, vokiečių ir kitų tautų literatūros.

Kodėl mes nesuspėjome per 25 nepriklausomo gyvenimo metus tokio romano, ar tokios apsakymų grupės, ar pilnesnio šios temos traktavimo mūsų poezijoje, sukurti?

Gal čia kaltas mūsų nenoras atskleisti savo buitį, ar nesugebėjimas išsakyti šiuo atveju per literatūros mediumą, ar žmogaus psichologijos pažinimo trūkumas, ar tiesiog per trumpas mūsų raštijos amžius, ar visa eilė kitų priežasčių?

Paimkime, kad ir liaudies kūrybą. Nors mūsų vyrija nekelia protesto, tačiau mūsų liaudies dainose jie dažnai pastatomi labai nepalankioje šviesoje. Bernelis - Dobilėlis dažniausia yra vyras be garbės, vėjavaikis, suvedžiojojas. Ištekėjusių moterų dainose — dar blogiau. Jos bemaž visos gailios, ašaringos.

Visuomet patrauklus plunksnai priešvedybinis jaunų žmonių draugavimas tėra sulaukęs

pradinių bandymų. Gal kalti čia kiek ankstyvieji mūsų romantikai davę jaunimui garbinti bekraujus herojus.

Juos sekė visa eilė bandymų idealizuoti jaunų žmonių santykius, neprivedant juos prie jų logiškos sekvencijos. Iš kitos gi pusės dygo, kaip grybai, smulkesni ir stambesni veikalai, kuriuose iš pačių brangiausių, svarbiausių ir gražiausių žmogaus gyvenimo momentų, kaip prieš vedybinis bendravimas, vyro ir žmonos santykiai, iš šito visa buvo daroma (ir, deja, tebėra mūsų išeivijos literatūroje) trivijalus žaidimas nesubrendėlių šaipymaisi.

Itin vedybinį gyvenimą vaizduodami rašytojai daugiau linkę knibinėti po patologiškas jo apraiškas. Melas, apgaudinėjimas, neištikimybė, karų pasekmėse išsikeroję nenormalumai. Juk gi tikriausiai ir per karą ir stovykliniame gyvenime, ir išeivijoje, neskaitant jau laisvės periodo, būdavo tūkstančiai porų, kurių abi pusės, viena kitai pasišventusios, tarnavo bendrai savo ir savo vaikų laimei bei gerovei. Kiek paslėpto heroizmo, kiek neišsakyto švelnumo, kiek medžiagos ištisam tautiniam Epui.

Tuo tarpu, nors pamažu pildoma, tačiau dar giliai tebejaučiama spraga geros auklėjamos lektūros tiek jaunimui, tiek suaugusiems. Lektūros, kuri padėtų žmonėms apsprendžiant jų asmeninius santykius su savo artimaisiais, kuri padėtų jiems savystoviai galvoti, savarankiškai gyventi, blaiviai žiūrėti į sudėtingas ir komplikuotas šeimos gyvenimo problemas.

MES ESAME MERGAITĖS

Apie 1850 m. vienos Londono knygų leidyklos direktorius sėdėjo savo įstaigoje laukdamas pasirodant nematyto svečio, kurio atvykimas jį gerokai įdomavo. Kas toki pagaliau bebūtų tie trys broliai, kurių knygos sukėlė tokį furorą visoje Anglijoje?

Už durų pasigirdo smulkūs žingsniai. Nedrąsus beldimas į duris. Kukliai sustojo prie slenksčio, pagal gerą provincijos stilių apsirengusi, jauna mergina. Nustebęs leidėjas peržvelgė ją akimis. Gal čia koks nors nesusipratimas?...

— Mes esame trys mergaitės, — tarė viešnia. Tai buvo Šarlotė Bronte, tik ką pasirodžiusio romano "Jane Ayre" autorė.

Rašykime knygas

Jos augo našlaitės, trys sesutės ir brolis, Hawthortho pastoriaus vaikai. Miestelyje, apsuptame vienišų kalvų, apaugusių čiobreliais ir paparčiais, virš kurių plaukė tamsūs lietaus debesys, švilpavo vėjai ir traukė savo gūdžias melodijas vieniši "muržemių" paukšteliai. Deganti jaunų mergaičių vaizduotė mito tuo vienišu gamtos grožiu, gaivališkai buvo prisirišusi prie Jorkširo kalvų, kurios sudarė neatskiriamą tėviškės foną. Jos siūlė išsivadavimą iš siauro, suvaržyto ir nelinksmo gyvenimo pilko akmens namuose, kuriuose gyveno pastoriaus Brontės šeima.

Tai buvo Šarlotė, kuri vieną dieną uždegė savo seseris idėja: "Rašykime knygas!" Saugodamos kiekviena savo paslaptį, trys sesutės darbo vosi plunksna ir mažai, galbūt, nujautė savo pramogavimo pasekmes. Taip gimė Emilijos Brontės "Wuthering Heights" Šarlotės "Jane Ayre" ir Anės poemos.

Geresnė negu vidutinė

Vieną dieną Šarlotė įėjusi į tėvo studiją tarė: "Tėte, aš parašiau knygą". "Iš tikro, mano miela?" tarė tėvas nepakeldamas akių nuo savo užrašų. "Aš norėčiau, kad jūs ją perskaitytumėt", neatstojo Šarlotė. "Aš manau, kad tai būtų per daug varginantis užsiėmimas mano akims", išsikalbinėjo tėvas. "Bet tai nėra rankraštis, mano knyga jau atspausdinta" ir duktė įteikė nustebusiam tėvui storą, gražiai įrištą, tomą, uždarė duris ir paliko jį vieną.

Po kelių valandų, atėjęs gerti arbatos, tėvas pareiškė šeimai: "Ar jūs žinote? Šarlotė parašė knygą, kuri yra geresnė, negu vidutinė".

Pripažindamas vienai savo dukterų daugiau negu vidutinį talentą, tėvas vargu ar būtų galėjęs pramatyti, kad jo dukterų parašytomis knygomis gėrėsis milijonai žmonių ir geriausi senojo ir naujojo pasaulio artistai vaidins jų sukurtus charakterius. Vargu ar ir pačios autorės regėjo savo sapnuose, kad pilkasis Hawthortho namas taps dėmesio centru, kurį lankys ekskursijos atvykusios iš tolo ir arti, kad iš arčiau pakvėpuoti ta atmosfera, kurioje gimė nemirtingas grožio kūrinys "Wuthering Heights".

Putnamo N.P. Seselių pensijonato auklėtinės atlieka programą.

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Centro Valdyba. Iš kairės į dešinę: dantų gyd. Vitalija Giriūnienė pirm., med. gyd. A. Mališkienė išd. ir chem. vaist. G. Rudinskiene sekretorė.

Dovana iš Jūros, Anne Morrow Lindbergh. Išleido McClelland & Stewart Ltd., Toronto. Plačiai diskutuojama knyga, kurios dalį persispausdino "Readers Digest" gegužės mėn. 1955. Autorė, atostogaudama prie jūros, ieško atsakymų ir teikia naujos vilties ir patarimų savo laiko moterims. Knyga pilna grožio charakteringo autorei, kurios kūriniai yra pagarsėję pasaulyje.

Edith Sitwell — anglų poetė, kurios draugystė brangina mūsų laikų Karalienės kalba apie poeziją:

"Poetas turėtų stovėti šalia kunigo padėdamas jam gražinti žmonijai tikėjimą į Dievą ir į Žmogaus Širdį; šitame baidame amžiuje, kuriame vienintelis tikėjimas, atrodo būtų, išpažinimas pilkų ir žmogžudiškų doktrinų.

"Poezija yra Didžiojo Ryto šviesa, kurioje pro mus praeinantys žmonės yra įtransformuoti į grožio, džiaugsmo ar kentėjimo pilnatvę.

"Aš netikiu, kad žmogus, kuris myli poeziją, galėtų turėti baurią sielą".

"PONIUSINKA"

Vienas kritikas, vertindamas **Petrės Orintaitės** "Nidos" išleistą apsakymų ir apybraižų rinkinį "Grožvylės Meilė", priekaištavo autorei, kam jina gaisinanti laiką beprasmiškam "poniusinkų" gyvenimui vaizduoti.

Petrės Orintaitės populiarumas tarp moteriškos publikos, kuri laiko autorę arti širdies, geriau negu kas kita liudija apie sveiką lietuviškos moters galvojimą, bei gyvenimo vertybių teisingą matavimą.

"Panelytė" ar "poniusinka" neišaugo iš lietuviško gyvenimo tradicijų, jos nepagamino lietuvišką mokyklą, nė lietuviškas Universitetas. Ji buvo svetima lygiai Lietuvos kaimo moteriai, kaip ir jos profesijoje mieste besidarbuojančiai sesutei. Jinai pasiliko greitai augančio miesto, svetimos įtakose formuota anomalija, kurios biudžetą galima balansuoti bet kurio krašto valiuta.

Kokios bebūtų Petrės Orintaitės kūrybos silpnybės, jina yra padariusi didelį pasitarnavimą lietuvių tautai savo pastangomis užpildyti spragą, dėl kurios taip sielvartavo Marija Pečkauskaitė — auklėjamos lektūros stoka lietuvių literatūroje.

Eglelė

Oi, tu eglele, žalias medeli,
Egelele siūbuonėle,
Oi, tu siūbavai, oi, tu užavai
Šitai gražiai žaliavai.

Augti skubinai, šakas tankinai
Viršūnėlę dabina.
Tarpu žaliųjų šakelių tavo
Raiba gegelė kukavo.

Mane močiutė gražiai augino
Vienturtėlę lepino.
Kas dieną rėdė plonomis drobelėmis,
Galvelę su rūtelėmis.

Po atpūskėlius rūbais šilkiniais,
Su žiedeliais auksiniais.
Ir padaboję jaunas bernelis,
Gero tėvo sūnelis.

Džiaugės anyta, džiaugės mošėlė,
Džiaugės viena ir kita.
Kad tokią darbščią, kad tokią sparčią
Netikėtai gavo marčią.

Liaudies daina.

"Moters" leidėjos — Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugija — širdingai dėkoja pirmiesiems mūsų Garbės Rėmėjams, Rėmėjams ir Garbės prenumeratorėms:

GARBĖS RĖMĖJAI

KLKM Draugijos Toronto skyrius.....	\$25.00
Kun. Dr. J. Tadarauškas /Hamiltono Vilniaus Aušros Vartų parapijos klebonas/	\$25.00

RĖMĖJAI

KLKM Draugijos Hamiltono skyrius.....	\$10.00
V. Kybartas, Hamilton	\$3.00

GARBĖS PRENUMERATORĖS

D. Mališkienė, Montreal	\$10.00
F. Manelienė, Chicago	\$10.00
Dr. M. Mikailienė, Detroit	\$10.00
A. Rugytė, Chicago	\$10.00

PIRMOJI PRENUMERATORĖ
Edita Vitkauskienė, USA.

SEKANČIAM "MOTERS" NUMERIUI VISĄ MEDŽIAGĄ MALONĖKITE PRISIŪSTI LIGI GRUODŽIO 15 DIENOS.

L. M. Gailiūšienė

MODERNI MOTINA IR JOS SANTYKIAI SU VAIKAIS

1. A. Modernumo sąvoka. Populiariai modernumą supranimu, originalumu; b) kas atitinka naujausių laikų dvasiai bei nuotaikoms; c) kas reiškia laisvę bei atsipalaidojimą nuo tradicijų, nuo to kas pastovu, amžina, konservatyvu; d) etimologiškai "modernumas" yra kilęs iš "mados (mode - modern); daug kam modernumas atrodo tai, kas eina su naujausia mada.

Gilesnė modernumo prasmė yra ta, kad gyvenama su naujausia gyvenimo pažanga; taip suprantant modernumą, neat-sisakoma praeities žmonijos laimėjimų, vertinama, branginama ir išnaudojama tai, ką turime gera bei vertinga iš praeities palikimo, tačiau einama su minties pažanga. Todėl gilesnė prasme modernumui reikėtų suprasti ne tiek ėjimą su naujausių laikų madingumu ar paviršutine naujausių laikų dvasia, o ėjimą su naujausia minties pažanga, kaip ji reiškiasi tiek dvasinėje kultūroje (moksle, mene, filosofijoje), tiek ir jos praktiniame pritaikyme — civilizacijoje. Suprantant modernizmą kaip bendrą pažangą, galėtume jį aptarti kaip tendenciją, siekiančią palenkti tradicijas moderniajai minčiai, harmoningai jas suderinant.

B. Modernia motina reikėtų suprasti moterį, kuri, auklėdama savo vaikus, nesiremia vien praeities tradicijomis, bet seka praktinę ir teorinę auklėjimo pažangą ir pažangiai juos auklėja. Moderni motina stengiasi gerai pažinti vaiko psichinį vystymąsi ir suprasti jo tendencijas įvairiose jo išsivystymo fazėse. Ji stengiasi įsisąmoninti tuos visuomeninius uždavinius, kuriems ji vaiką auklėdama turi paruošti. Ji vaiką auklėja ne pripuolamai, bet planingai jam vadovauja, sudarydama sąlygas jam vispusiškai augti, išsiskleisti jo individualybei ir jausti jam į aplinkos socialinį ir kultūrinį gyvenimą.

2. Moderniosios motinos santykiai su vaiku reiškiasi pagal tai, kad a) vaikas yra jos gyvenimo dalis ir b) kad jis yra individas, būsimoji asmenybė.

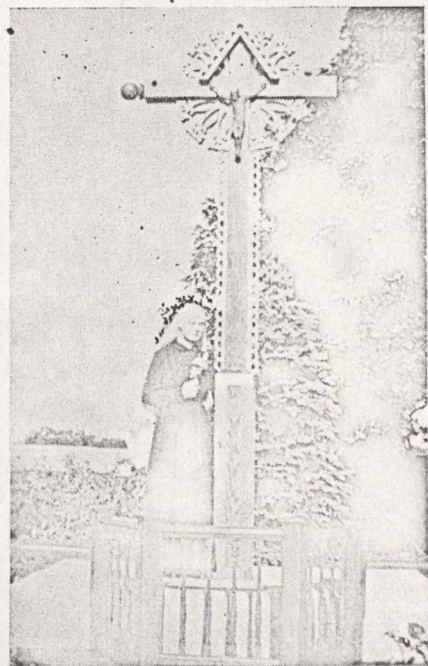
Pirmuoju atžvilgiu motinos santykiavimas su vaiku yra pagrįstas meile ir orientuojasi į vaiko dabartį: ji myli vaiką tokią, koks jis yra ir siekia, kad jam būtų gera. Antruoju atžvilgiu, vertindama vaiką kaip būsimąją asmenybę, ji siekia planingai ir sistemingai paruošti jį ateičiai, išplėtoti jame tai, kas ateityje jį padarytų vertingą žmogų; šiuo atžvilgiu jos santykiavimas su vaiku orientuojasi į jo ateitį.

Abiem kalbamais atžvilgiais Vakarų Europos pedagogika skiriasi nuo J. A. Valstybės vyraujančių auklėjimo tendencijų. Europos pedagogika daugiau siekia auklėjimą planuoti ir vaiką palenkti tam tikriems idealams, vertybėms ir visuomeninėms institucijoms (tautai, valstybei). Amerikos gi auklėjimas siekia leisti laisvai ir nevaržomai išsivystyti jo individualybei, jos nekeičiant ir nežalojant ("auklėjimas yra augimas"); Vak. Europa siekia daugiau vaiką paruošti ateičiai; Amerikos gi auklėjimas bando jo neapsunkinti jam dar svetimos ateities reikalavimais ir vien tik suaugusiam tesuprantamomis ateities problemomis ir siekia jam sudaryti gerą ir malonų gyvenimą dabartyje, leidžiant jam veikti pagal jo paties interesus ir jo paties nusprendžiamus, bei jo suprantamus, jo dabarties vaikiškus reikalus; Europos auklėjimas labai smerkia vaiko lepinimą ir laiko jį vaiko gadiniumu; Amerika gi iš viso nekalba apie lepinimą ir reikalauja vaikui sukurti tokias geras sąlygas, kad jis neturėtų jokio pagrindo elgtis negerai, nes visi jo reikalavimai tuo jau būtų patenkinti. Europos auklėjimas yra daugiau pagrįstas autoritetu tėvų ir auklėtojų pagarba, jų klausymu; Amerikiečiams toks autoritetas atrodo kažkas nedemokratiška, kas trukdo išsivystyti vaiko individualybei ir daro negerą jam dabarties gyvenimą. Amerikiečiams atrodo Europos auklėjimas labai nepažangus, per daug kietas ir nemodernus; eu-

ropiečiams amerikiečių auklėjimas atrodo per daug naturalistiškas, paviršutiniškas, neturįs galiesnių idėjinių pagrindų ir neįvedas vaiko į kultūrą. Amerikiečiai savo auklėjimą laiko labai modernišku, nes jis einas drauge su progresuojančia civilizacija; europiečiai laikosi savo auklėjimo ir laiko jį vertingesniu todėl, kad jis pagrįstas kultūros vertybių perdavimu, dvasiniu žmogaus supratimu ir auklėja žmogų vertingą ne vien sau.

Nors Amerikiečių auklėjimas yra labai modernus, tačiau atrodo, moderni motina būtų vienašališka, jei savo santykius su vaikais pagrįstų vien amerikiečių pedagoginėmis idėjomis. Vaiko auklėjimas (žmogaus asmenybės formavimas) mano supratimu, yra perdidelis dalykas, kad jis galima būtų grįsti vien madingomis tendencijomis ir kad šioje srityje būtų galima visiškai atsisakyti Vakarų kultūros tradicijų.

Atrodo, kad teisingiausi yra tokie vaiko ir motinos santykiai, kuriuose geriausiai plėtojamas ir išlaikomas abipusis nuoširdumas, atvirumas ir pasitikėjimas. Mano supratimu, mums vaiko ir motinos santykiams pagrindų reikėtų ieškoti abiejose sistemose ir suderinti tai, kas abiejose yra vertinga.

Naujokė prie lietuviško kryžiaus. Putnam, Conn.

TĖVAI IR VAIKAI

Jungtinėse Valstybėse 500 vaikų buvo užklausti kas jiems nepatinka jų tėvų elgesyje su vaikais. Gauta įdomių atsakymų.

Viena 8 metų mergaitė prasiūtarė: "Mama sako, kad aš pikta, o tik pasižiūrėkite į ją". Stoka kantrybės ir bendrai gero elgesio buvo įprastas nusiskundimas. Vaikai nesupranta ko tėvelis iširdo pamatęs jo rankose savo grąžtą, ar kodėl mama pradėjo šaukti, kai sesiukė išpylė pieną ant staltiesės. "Mama barasi be sustojimo", skundžiasi vaikas, "jei ji susipyksta su tėveliu, išlieja pyktį ant manęs".

Nusiskundimai buvo ne prieš discipliną. Vaikas jaučiasi saugus kada jis žino ir supranta ribas tarp to kas jam galima ir kas ne. Vaikų psichologų nuomonė yra, kad vaikai nori disciplinos, tačiau vaikas turi žinoti ir suprasti, kadėl jis yra baudžiamas. Jis turi būti įspėtas iš anksto ir jam turi būti išaiškinta, kodėl to ar kito dalyko negalima daryti.

Vaikai sutinka su tokiomis bausmėmis, kaip palikimas jų kambaryje, neleidimas žiūrėti TV, tačiau mušimas — ne. Kiekvienas, žinoma, žino, kad negalima vartoti diržo ar kito, žymes paliekančio, prietaiso, nes už tai baudžia kriminaliniais įstatymais. Nekalbėti prie vaikų apie jų baudimą. Vaikas yra žmogus — jis irgi turi savigarbą.

Vaikai skundžiasi, kad suaugusieji neteisingi. "Tėvelis liepė man suvalgyti viską, kas ant lėkštės padėta, o kodėl jis palieka?"

"Kodėl mano broliukui viskas galima, o man viskas ne?" "Tėvelis ant manęs šaukė, kad kranas bėgo, aš nieko nepadariau". Vaikai labai jautrūs, jei vienam leidžiama daugiau, negu kitam.

Vaikai skundėsi, kad tėvai per daug kritiški, kad jie erzina vaikus ar iš jų juokiasi. Nedaryk kitam to, ko nenori, kad tau kitas darytų — atsimintina tėvams, jų santykiuose su vaikais.

Tėvai nerodo intereso vaikų užsiėmimais. "Tėvelis vis man sako — bėk šalin, aš neturiu

laiko. Jis nieko nenori daryti drauge su manim".

Ne visi vaikų nusiskundimai yra protingi, tačiau į juos reikia atkreipti dėmesį ir išklausti vaiko nusiskundimus, kas jį užgauna ar erzina, kad suprasti ko reikia vengti. Suaugusiems dažnai tenka saugoti vaiką nuo jo paties, nes jo supratimas yra vaikškas.

Jeigu tėvai mėgins suprasti vaiką, gali būti, kad ir vaikas laiko bėgyje prieis išvados, kokios priejo 12 metų japonas: "Tėvai daro dėl mūsų viską, kaip mes galime būti kuo nors nepatenkinti dėl to, ką jie daro".

ŠEIMŲ IRIMO PRIEŽASTYS

Ir lietuviškų kolonijų gyventojus retkarčiais nustebina žinia, kad štai, "nė iš šio nė iš to", žmona palieka vyrą ar vyras žmoną ir pradeda abu eiti skirtingais keliais. Šitie reiškieniai, itin skaudūs tuo atveju, kai yra vaikų, paprastai esti ilgai, tylomis vykusių dramų pasekmės.

Išorinės minimos priežastys esti tos, kurios greičiausia metasi į akis: alkoholizmas, brutalumas, šykštumas, kortos, neištikimybė. (Prigijusia mūsų parapijose terminologija "pulkininkai" bei "leikos" abeji lygiai pasitarnauja šeimų nesantaimams, bei jų vargo padidinimui).

Kuomet dalykas daėina ligi teismo, paprastai jau jis yra beveik nebepataisomas. Šeimoms, kurių gyvenimas yra at-

sidūręs "ant uolų" reikėtų prieš tai paieškoti prityrusių asmenų patarimo ir abipusiai dėti pastangas pastatyti griūnančius namus ant naujo pamato.

Šia proga mes norėtume supažindinti skaitytojas su Kanadoje veikiančiais katalikų Gerbūvio Biurais, kurių uždavinys yra padėti tiek seniems krašto gyventojams, tiek ateiviams, kurie dar tebepradeda kurtis naujame ir jiems mažai pažįstamame krašte.

Gydytoja Alina Kšivickienė, kuri trejetą metų darbuojasi Hamiltono Katalikų Gerbūvio Biure, sutiko atsakyti į keletą klausimų liečiančių šeimos problemas.

Katalikų Gerbūvio Biurai, esą vietos Vyskupo patronažė, randasi kiekvienoje Kanados Diecezijoje. Jų uždaviniai yra įvairūs, tačiau ypatingas dėmesys yra skiriamas katalikiškos šeimos problemų gvildinimui. Minėto biuro Direktoriui yra kunigas turįs apie 20 metų patyrimo šių problemų tyrinėjime. Tarnautojai yra išėję specialų universitetinį mokslą.

— Kokiomis kalbomis jūs vedate savo darbą?

— Žinoma, daugiausia angliškai. Su angliškai nekalbančiais, naudojame kitas Europos kalbas, kadangi turime tarnautojų, kurie vartoja įvairias Europos kalbas. Kiekvienas žmogus daug mieliau atskleidžia savo vidinius pergyvenimus savo gimtąja kalba.

— Kokių bylų jūs daugiau

J. G R A Ž Y S

Siuvu naujus ir taisau senus kailinius paltus.

DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

Darbą atlieku
sąžiningai ir
švariai.

Kainos pigesnės kaip kitur.

3910 St. Zotique St. E. Telefonas RAYmond 1-6005

MONTREAL, Que.

Kreiptis po 6 val. vakaro. Šeštadieniais — visą dieną.

DU MOTERS PRIEŠAI

Motery ligų gydytojai mano, kad pavojingiausi moters priešai yra baimė ir savigaila.

Kiekviena moteris viename ar kitime savo gyvenimo laikotarpyje bijosi: nežinotumo, gimdymo, vėžio ligos, senatvės ir visos cilių kitų gyvenimo apraiškų. Kovojant su baimėmis svarbiausia nesibijoti pačios baimės. Jeigu turi problemą, kuri tave neramina, kalbėk apie ją savo vyrui, savo daktarui, savo artimiesiems. Nesidrovėk prisipažinti, kad bijaisi. Drąsiau vyrai pasaulį kenčia vienokią ar kitokią baimę: baimę pasirodyti kvailais, baimę nepasisekimo, tamsos, augstumo. Žiūrėk baimėi tiesiai į akis, nes niekas taip nebaimina, kaip paslėpta baimė.

Savigaila—vadinama "menkiausia iš visų žmogiškų emocijų" dažnai pasireiškianti perdėtu jautrumu viskam kas liečia asmeninį "ego", laiku nekontroliuojama, gali privesti prie isterikos ir net visiško nervų pakrikimo. Tai medicinos problema, kurią sprendžiant dedama pastangų nukreipti ligonio dėmesį nuo savęs, nuo tos priežasties, kuri žadina savigailą ir palenkti jo valią naudinga ir pozityvio linkme.

sia gaunate, iš senųjų kanadiečių ar iš imigrantų?

— Deja, į šį klausimą negaliu atsakyti. Mes negalime išduoti jokių statistikos davinių, nes visas mūsų darbas yra konfidencialus. Tačiau galiu pasakyti, kad bylos ateina iš abiejų pusių.

— Kas atsiunčia jums jūsų klientus?

— Įvairiai. Kartais jie ateina patariamai savo daktarų, kartais atsiunčia kunigai, kartais, jei daėina ligi to, mums bylą perduoda ištirimui, šeimų teismas. Kartais ateina jie patys ieškodami patarimo.

— Kuri pusė, jūsų nuomone, dažniau yra kalta, vyras ar moteris?

— Sunku pasakyti. Dažnai yra kaltės abiejose pusėse, tačiau patarimų ieško didesnis procentas moterų, negu vyrų.

— Kokios būna bendrai nesutarimų priežastys?

— Kaip įvairūs žmonių charakteriai, taip įvairios yra jų skyrybų ir nesutarimų priežastys. Į vedybas žmonės atsineša ne tik savo gerąsias, bet ir visas savo blogąsias puses. Tiksliai susidūjus aplinkybėms, laiko bėgyje, išryškėja jų neurozės ir kitos ydos.

— Ar jūs negalėtumėte duo-

ti pačias pagrindines priežastis, kurios veda prie šeimos nesutikimo?

— Keliais sakiniais į šitą klausimą atsakyti negalėčiau. Tačiau dažniausiai pasikartojančios nesutarimų priežastys yra sekančios: vedybinė netolerancija, einanti iki egoizmo; nesutarimas finansų tvarkyme, žiaurumas, daėinas ligi fizinio brutalumo, abiejų partnerių nepasitenkinimas vedybiniais santykiais, alkoholizmas, bei kortos, retesniais atsitikimais neištikimybė, neurozė vedanti ligi protinio sutrikimo.

— Koki faktoriai, jūsų nuomone, būtų itin svarbūs vedybinių nesutarimų sumažinimui?

— Pasiruošimas vedybinėm problemom turėtų būti daug labiau išplėstas jaunimo tarpe. Didelis skaičius jaunų žmonių eina į vedybas joms tinkamai nepasiruošę. Tuoj po vedybų prasidėję "nusivylimai" gali užminuoti patį vedybinį gyvenimą.

— Ar konsultacija biuruose yra efektyvi?

— Ji galėtų būti daug efektyvesnė, jeigu iškilus kokiom problemom būtų ieškoma kompetetingo patarimo prieš tai, kai abipusis antagonizmas ir neapykanta suspėja įleisti šaknis.

— Kokios, jūsų nuomone, yra painiausios vedybinės problemos lietuvių tarpe?

— Nėra namų be dūmų. Tačiau lietuviai, dėl savo įgimto rezervuotumo, yra nelinkę atskleisti savo vidinio gyvenimo ir dar neįpratę ieškoti legalaus patarimo iš šalies.

— Kadangi jūs turite patyrimą ir turite ryšių su legaliom įstaigom, gal sutiktumėte duoti mūsų skaitytojoms patarimų bei atsakinėti į jų užklausimus liečiančius vedybines problemas?

— Aš skaitau, kad šis klausimas yra kartais nepaprastai opus. Jeigu jūs manote ateityje tokį skyrių "Moteryje" turėti, aš neatsisakysiu, kiek galėdama, jums padėti.

ŠEIMOS ŽIDINYS

Šeimininkė. Ar tu esi gera šeimininkė? Atsimink:

— Tavo rankose yra tavo vyro ir vaikų sveikata. Tu esi

jų sveikatos patarėja ir saugotoja.

— Tau privalu inteligentingai interesuotis šių dienų psichologijos, sveikatos, šeiminkavimo, higienos ir kt. nurodymais, bei juos pritaikinti savo kasdieninėje praktikoje.

— Planingas, balansuotas dietos parinkimas yra vienas svarbių tavo uždavinių. Nuolatinis vartojimas riebių, krakmolinių valgių yra žalingas sveikatai.

— Perdidelis svoris apsunkina širdį, didina kraujo spaudimą ir trumpina amžių. Pertukimas yra ne tik neestetiška, bet ir nesveika; jis reiškia netvarkingus valgymo bei gyvenimo įpročius.

— Jei tavo vyras palyginus jauname amžiuje tampa sudribeš, apsiבלausęs, nuobodus, nepaslankus, neturi interesų, linksta į alkoholį, paieškok to priežasčių savyje ir savo kulinariuose sugebėjimuose.

— Nesididžiuk jei tavo stalias lūžta valgiais — persivalgyimas kenkia sveikatai. Tu esi šeimininkė ir tavo pareiga žinoti, kiek kokio maisto reikalinga žmogui. Neįkyrėk svečiams nuolatiniais raginimais valgyti ir gerti. Sugebėk užinteresuoti juos ir kitokiomis temomis.

— Tu esi ne vien tik fizinio, bet ir dvasinio savo šeimos sveikatingumo saugotoja. Tu nesi vien tik virėja, skalbėja, švaros palaikytoja, esi: — motina, žmona, sesuo, draugė, partnerė esi — Moteris.

... Mokausi būti gera šeimininke...

Būsiosios šeimininkės vaišinosi...

SESUTEI LIETUVOJ

Tu Nidoje išsisknijusi pušėlė sulaukanti slenkančias kopas.
Tu Birutės kalno vaidilutė, kurstanti tėvišikės židinio amžiną ugnį.
Tu Šatrija kantri, tylus Puntukas, ištikimas Rambynas.
Tu vargdienė pasakos Sigutė.
Tu Devynių Brolių išvaduotoja Elenytė.
Tu melodija aidanti laukais, skambėjusio prieklėtyje juoko aidas.
Tu gyvybę nešanti Vilija,
Tu genijus išrašiusi juostose Lietuvos praeitį.
Tu Klaipėdos uosto švyturys.
Tu Gedimino Kalno Geležinis Vilkas.
Tu jūra, plačiai išsisupusi Baltija, savo gelmėse Lietuvos paslaptį sauganti.

PASLAPTINGOJI VIEŠNIA

Ramutė S.

Ar jinai mano vaizduotės figmentas, ar sapnas? Ar tikrai esu ją kada mačiusi? Jos veidas tačiau toks ryškus mano atsiminimuose.

Jinai yra man simbolis — simbolis mano prispaustos šalies.

Jos veido bruožai ryškūs, pažymėti išoriniu ir vidiniu kentejimu.

Mano viešnios aiškios ir reikšmingos akys gali būti iškaltos ar paslėptos po blakstienomis. Jose įrašytas skausmas, kančia, meilė ir atleidimas. Jų tvirtybė ir drąsa suvirpina net žiaurios komunisto ranką. Jos sielos skaitumas ir grožis atsispindi tose akyse.

Jos rankos šiurkščios nuo darbo; aš mačiau jas raminant Motiną, raudančią netekus sūaus; rankos, kurios atvėsiną degantį sergančio lietuvio veidą.

Aš myliu savo Paslaptinę Viešnią Lietuvą!

Irena Gocetaitė (antroji iš kairės) antrą vasarą iš eilės buvo mergaičių vadovė Tėvų Pranciškonų surengtoje ateitininkų stovykloje. Ji yra baigusi Toronto Universitetą B. A. laipsniu ir dabar rengiasi Filosofijos Magistro laipsniui.

Stovykloje dalyvavo apie 50 mergaičių. Vadovė gyrė jų gražų elgesį ir solidarumą. Pageidavo, kad didesnis moterų skaičius interesuotųsi stovyklau-

jančių vasarą jaunimu, kurio skaičius kas metai auga.

Tėvai Pranciškonai tikisi ligi ateinančios vasaros įvesti daug patobulinimų Vasagos stovyklavietėje, kas, reikia laukti, dar padidins bendrą susidomėjimą jų stovyklų rengimo programa.

Vasagos stovykloje šeimininkėmis buvo: Marija Rutkevičienė, Sofija Staniulienė ir Teresė Šleinienė, visos iš Toronto.

MERGAITĖS KUKLUMAS

Antonija Jakimavičiūtė

Patį žodis "mergaitė" jau pasako, kad ji yra ar bent turi būti kukli. Kas yra ir kaip reikia suprasti patį žodį kuklumas? Mergaitė jau nuo pat mažens susitinka tiek namuose, tiek už namų, su svetimais žmonėmis. Suaugusių dėmesys dažnai būna nukreipiamas į jaunuolius. Tada ir geriausia pažinti ar mes lietuvaitės esame pakankamai kuklios. Svarbiausias kuklumas yra tai, komas mergaitėms. Nei viena mergaitė neturėtų pertraukti kalbant suaugusius, nesiginčyti su tėveliais, mokytojais ar kitais už save vyresniais. Mergaitės kuklumas taip pat labai pasižymi ne tik jos elgesyje, bet ir jos apsirengime ir tvarkingume.

Kiekviena mergaitė turi būti mandagi, švelni, švari, tvarkinga ir visuomet linksmas, su visais žmonėmis, su senais, jaunais ir mažais, sugyventi ir, reikalui esant, padėti ir patarnauti. Mergaitė turi duoti pavyzdį savo pamaldumu ir kukliu apsirengimu. Tada bus visų mėgstama.

ŽADINYS — SAPNE RADINYS.

Liaudies patarlė.

Apžvalga

Kardinolo Paul Emile LEGER kalba Aušros Vartų bažnyčioje per Trečiąją Lietuvos Dieną Montrealyje

Aš džiaugiuosi būdamas su jumis šiandien, nes ši diena yra ypatinga džiaugsmo ir padėkos diena minint sukaktuves pirmojo lietuvių emigranto atvykusio į šį kraštą. Palikti savo kraštą ir iškelti kitur reiškia ne vien pasiryžimą, bet ir pasiaukojimą. Šis pirmas lietuvis emigrantas tikėjo, kad jam reikėjo atkelti ir įsikurdinti šiam krašte. Jei jis būtų čionais su jumis šiandien jis būtų labai nustebintas.

Mes visuomet turime turėti prieš akis, kad mes turime vykdyti žodžius einančius iš Dvasios, idant būtume išganyti. Šios dienos Evangelija sako — žmogus negali tarnauti dviem valdovams — Dievui ir mamai. Mes negalime padalinti savo sielos į dvi dalis ir atiduoti vieną pusę vienam ir kitą pusę kitam. Jeigu mes neatiduosime savo širdies Dvasios darbams, mes atiduosime ją kūno tarnybai.

Jūs gerai atsimenate, kad per pereinamus amžius mūsų protėviai kovojo už savo tikėjimo išlaikymą. Sekite jų geru pavyzdžiu. Tuo pavyzdžiu, kurį paliko jums jūsų protėviai ir tie

pirmieji pionieriai, kurie atvyko į šį kraštą.

Šią džiaugsmo dieną neužmirškite tų, kurie jūsų krašte tebelaikia taikos džiaugsmo. Ypatingai jūs jaunieji, kurie nesate tų dalykų matę. Jūs žinokite, kad diktatoriai neduoda laisvės savu noru. Jums būtų beveik nuodėmė, jeigu jūs užmirštumėte pasilikusius.

Tačiau aš žinau, kad jūs neužmiršite. Mums yra gerai žinomas jūsų ypatingas pamaldumas Palaimintai Mergelei Marijai. Kiekviename sunkiame laike jūs meldėtės prašydami Jos užtarimo ir pagalbos. Penkiasdešimt metų nėra labai ilgas laikas tautų gyvenime. Melskitės, kad Palaiminta Mergele Marija melstųsi už jūsų kraštą, už Lietuvą.

Mes tikime, kad visi lietuviai Kanadoje džiaugiasi švęsdami šią dieną. Džiaugiasi ne tiktai Kanadoje, bet ir Jungtinėse Valstybėse ir visame pasaulyje. Tad dėkokite Dievui ir Palaimintai Mergelei Marijai. Aš aukoju šią šv. Mišių auką jūsų intencija.

Jeigu jūs ieškosite Dievo Karalystės ir Jo teisybės visa kita bus jums duota, nes Dievas niekuomet neužmirš tų, kurie yra Jam ištikimi.

„Lietuvių Diena yra mūsų protestas prieš tuos, kurie kovoja, kad laisva žmogaus valia būtų paniekinta ir sutrempta“.

Kun. J. Kubilius, S.J.

Montrealietės nesnaudžia

Paroma vargstantiems Vokietijoje, pagalba į vargą patekusiems montrealiečiams, aukos bažnyčios statybai ir besikuriančiai parapijai, parama skautams, sportininkams ir tt., vis tai sritys, kuriose pasireiškė Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Montrealio skyriaus duosnumas. O vis dėlto tai toli gražu nepavaizduoja pilnos skyriaus veiklos. Tati tik nedidelių piniginių sutaupų paskirstymas labiausiai jų reikalingiems.

Ryškiausiai Montrealio katalikės moterys pasireiškia savo gražiais parengimais. Kasmet skyrius suruošią po keletą originalių pasiilksminimų — kaukių balius, blynų balius, kalamutų balius, Joninės ir kt., ir po vieną ar dvi gegužines. Moterų parengimai patinka ir jaunims, ir seniems, ir ateiviams, ir čia buvusioms! Nenuostabu, kad katalikės moterys visada turi pakankamai svečių ir gražių pajamų. Tai, tur būt, vienintelė organizacija suruošusi tiek daug parengimų Montrealyje ir visus juos užbaigusi su pelnu.

Labiausiai katalikių moterų pagalba parengimams ruošti naudojasi Aušros Vartų parapija ir Lietuvių Bendruomenė. Jų parengimuose vaišių dalis jau iš įpratimo atiduodama moterims, tarytum tati kitaip ir būti negalėtų. O jos, lyg skruzdėlės, kas tortą, kas pončką, kas krustą, kas „zuikį“ — bežiūrint stalas kaip pas karalių Krezą!

Trečiosios Lietuvos Dienos šeimininkės. Nemenką vaidmenį katalikės moterys atliko ir Trečiojoje Lietuvos Dienoje, Montrealyje. Jų atsakomybėje buvo numatomų 2.000 svečių pavaišinimas. Tokiais atvejais neapsieinama ir be staigmenų. Štai, kad ir Lietuvos Dienos baliui buvo susiruošta laikyti bufetą ir aptarnauti tik tuos, kurie jausis alkani ir vaičių norės. Viskas pasikeitė, kai miesto Majoras 24 val. prieš balius pradžių, pareikalavo kiekvieną svetį aprūpinti lėkšte sumuštinų, drauge su alaus bonka. Gi padaryti per vieną popietį net ir po vieną sumuštinį 2.000 valgytojų, nėra jau toks menkas reikalas. Katalikės moterys su gera talka visa tai sėkmingai atliko ir dar buvo pakankamai pajėgios ne tik juos išdalinti, bet ir gerai pašokti!

Trečiosios Lietuvos Dienos balius vaišėmis rūpinosi ponia Gėda Rudinskienė. Nuširdžiai jai talkininkavo šios ponios ir panelės: A. Mališkiene, M. Šagamogienė, M. Leknickienė, O. ir T. Stankūnaitės, Gražienė, Salalytė, Pinkevičiūtė, E. Lukošienė, A. Morkūnienė, O. Čičkauskienė, Kerbelienė, T. Čipkienė, V. Piešiniene, B. Lukoševičienė, Bilevičiūtė, J. Rukšienė, Petruskienė, P. Budrevičienė, J. Strėlienė, V. Rimgailaitė, M. Kalajūniene.

Moderniškos vienuolės

Amerikietis kunigas Lawrence G. Lovasik pereiną rudenį įsteigė, Mt. Pacono, Pa., naują moterų vienuoliją Dieviškos Dvasios Seseris, patraukti vėlesniems pašaukimams. Darbo dirva: mokyklos, ligoninės, katechizacija, etc. Regula pritaikinta prie mūsų amžiaus problemų, reikalavimų ir gyvenimo sąlygų. Seserys dėvi uniformą panašią į

amerikiečių lektuvų palydovų: mėlynas kostiumas su balta bliuskute, šviesios kojinės ir stilingi batai. Tamsiai mėlynas paltas ir maža mėlyna kepuraitė. Sukuosena pritaikyta individualiems reikalavimams.

Mėlyna spalva reiškia pamaldumą Marijai. Raudoni papuošimai ir embliema simbolizuoja pasišventimą Šv. Dvasiai. Steigėjas mano, kad rūbai palengvins seserims maišytis tarp žmonių vietovėse, kur vienuolės abitas yra nepageidaujamas ir padės joms efektyviau dirbti tarp pasauliečių.

Naujas Dieviškos Dvasios seserų novicijatas, atidaromas Erie, Pa. rugpj. mėn., patraukė virš 50 postulančių.

Edita Stein yra viena iš tų asmenybių, kurios gyvenime susikerta mūsų gyvenamojo laiko konfliktai ir tragedijos. Ji buvo kilusi iš pamaldžios žydų šeimos Silezijoje. Studijavo filosofiją ir dirbo kurį laiką kaip Edmundo Husserlio, taip vad. Fenomenalinės Mokyklos įkūrėjo, asistente. 1922 metais, regis, atsitiktinai aptikęs draugų namuose, šv. Teresės iš Aivlos gyvenimą, ji nusprendė tapti katalike. Po to ji dirbo 12 metų mokytojos ir lektoros darbu. 1934 metais įstojo į Karmeličių vienuolyną Koelne ir tapo šv. Kryžiaus sesuo Benedikta. Iš ten ji buvo perkelta į vieną karmeličių vienuolyną Olandijoje. 1942 metais rugpjūčio 9 d. ji ir jos sesuo Rosa buvo nacių išgabentos į Auschwitz'o stovyklą, iš kurios negrįžo. Tokie yra E. Stein gyvenimo faktai.

Editos Stein platesnė biografija parašyta Hildos C. Graef šiais metais išėjo iš spaudos Jungtinėse Valstybėse.

Pradėta Kanadietės beatifikacijos byla

Šv. Tevas Pijus XII pasirašė dekretą pripažįstantį herojiškas dorybes Marijos Margaritos d'Youville, kuri įkūrė Piliųjų Seserų Ordiną Kanadoje 1737 m. Motina d'Youville buvo montrealietė. Likusi našle 29 m. amžiaus su dviem mažais vaikais, ji darbavosi savo krautuvėje, kad juos išlaikytų. Jos namai tapo centru, kur kreipėsi neturtingieji ir apleisti pašalpos ir pastogės. Atsirado daugiau moterų, kurios norėjo pašvęsti savo gyvenimą besirūpinamos pavargėliais. Šitas ji subūrė į Piliųjų Vienuolių Ordiną, kurios dabar turi 2.020 narių 83-juose vienuolynuose Kanadoje. 1890 m. Šventojo Sosto jai buvo suteiktas "Garbingosios" vardas.

Grįžta į viduramžius

Saudi Arabijos Šeikas Mohamedas Ben Ibrahim, kuris turi teisę leisti įstatymus, įsakė uždaryti visas mergaičių mokyklas. Mergaičių mokyklos arabų gyvenamuose kraštuose tebuvo naujos reikšmės, nes ligi šiol mergaičių mokymu nebuvo rūpinamasi.

Šeikas uždraudė moterims keliauti, net ir sveikatos sumetimais vyrų palydimoms, kad jos nepamatytų laisvę, kurioje gyvena kitų kraštų moterys ir nepradėtų ieškoti išsilavinimo iš vergių padėties.

Taip pat Saudi Arabijos vyriausybė įsakė konfiskuoti visus foto aparatus,

bei uždaryti visas foto studijas, neįsileisti jokių iliustruotų laikraščių, nes to esą neleidžia musulmonų Koranas. Šitie žygiai yra daromi, kad suvaržius kylantį krašte judėjimą, kurio šalininkai reikalauja daugiau laisvės, moderniško auklėjimo savo vaikams, bei ryšių su kitais kraštais.

"Motina 1955"

Mrs. Henry Mannix, Nepouset, NY JAV-se, paskelbta "Katalike Motina 1955". Ši dešimties vaikų motina yra žinoma toli už Amerikos ribų, kaip viena iš vadovaujančių asmenybių tarptautinėse moterų organizacijose. Ji yra pirmininkė pasaulio Katalikių Moterų Federacijos ir buvusi pirmininkė Tautinio Katalikių Moterų Egzekutyvo, USA Federacijos.

Jos pasisekimas tiek šeimoje, tiek visuomeniniame darbe yra tame, kad ji vadovaujasi obalsiu: užleiskime svarbiausiems dalykams pirmąją vietą. Ji kasdien po valandą laiko skiria maldai ir meditacijai.

Moterų Sąjungos Sukaktuvės

Amerikos Lietuvių R. Katalikių Moterų Sąjunga Čikagoje birželio 26 d. atšventė savo gyvavimo 40 metų. Sąjunga įsisteigė 1914 m. Pirmąją jos pirmininke buvo U. Jokubauskaitė. Sąjungos uždaviniai: teikti pašalpą savo narėms ligos atveju, teikti pomirtines pašalpas giminėms, rūpintis savo narių dvasiniais bei kultūriniais reikalais, dalyvauti parapijų, labdaros bei apskritai lietuviškoje veikloje.

Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos skyrių atstovių Suvažiavimo dalyvės su Dvasios vadais ir viešniomis p. M. Galdikiene ir Sesele M. Augusta Sereikyte 1955 m. balandžio mėn. 30 d. ir gegužės 1 d. Montrealyje. Suvažiavime nutarta imtis realių žygių pradėti leisti moterims žurnalą "Moteris".

Sąjunga leidžia "Moterų Dirvą", kuri eina nuo 1916 metų. Šiuo metu Sąjunga turi 71 skyrių ir jos turtas siekia \$154.000. Pirmininke yra Julia Mack. Žvelgdamos į ateitį sąjungietės nori pagyventi veiklą įtraukiant daugiau narių ypač iš naujai atvykusių, kad tuo būdu sustiprinę savo eiles galėtų toliau palaikyti lietuviškas tradicijas priaugančioje kartoje ir efektyviau dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe.

Artimo meilė

Ar tu žinai, kad 10% šios planetos gyventojų sunaudoja apie 80% visų žemės teikiamų gėrybių? Likusieji 90% gyvena skurde, kenčia alkį, šaltį ir visokius nedateklus. Pateikdamas šituos davinius Abbe Pierre, kuris darbuosi tarp Prancūzijos opleistų ir beturčių, sako, kad problema galėtų būti lengvai išsprendžiama, paskirstant žemės gėrybes visose pasaulio šalyse pagal reikalo didį, ne pagal finansines kalkuliacijas.

Tačiau čia ir yra "šuo pakastas". Tautos ir valstybės myli viena kitą ne daugiau, kaip jos sudarantys individai. Egoizmas vaidina lemiamą rolę tiek tarp valstybių, tiek tarp individų.

Mes duodame auką, ar dar geriau — nueiname pašokti, išgerti, ir jaučiamės atlikę savo pareigą artimui. Bet tai izoliuota, vienkartinė auka.

"DAINA"

— tokiu vardu vadinama Toronto Lietuvių Moterų Šalpos Grupė, kurion susitelkę patriotinės lietuvaitės — merginos bei moterys.

Pradžią šiai grupei davė lietuvių būrys įsirašęs į Kanados Raudonojo Kryžiaus darbo skyrių kaip lietuviškas vienetas. Tai įvyko 1940 m. spalio mėnesį, vadovaujant Stasei Batkienei, kuri jau prieš aštuonerius metus išvyko į Los Angeles.

Besidarbuojant K. R. Kryžiuje, kilo mintis, kodėl nepanaudoti šio moterų būrelio lietuviškam tikslui? Ir 1941 m. vasario 16 d. (valandą prieš tos dienos minėjimą) sušauktaame posėdyje nutarta, kad reikia ruoštis, karui pasibaigus, Lietuvai pagalbos ranką ištiesti ir tą galima atsiekti tik organizuotai. Čia pat išrinkta valdyba, apsidėta mėnesiniu narės mokesčiu, kuris turėjo sudaryti nepajudinamą iždą skirtą tik išvaduotosios Lietuvos labdaros įstaigai. Na, o dėl vardo, tai ilgai diskutuota ir vistiek visų sutikimu buvo paliktas "Daina". Dainietės pradėjo rengti pobūvius, koncertus ir laikyti pastovius — kartą į mėnesį susirinkimus, kaskart pas kitą narę.

Visuomenė karštai dainietėms pritarė, jų rengiami vakarai buvo sėkmingi ir po kelių metų jau susikrovė gražus iždas. Nebuvo jis lemtas Lietuvai... Bet jos sūnams, vokiečių kariuomenės pagrobtiems ir kartu su vokiečiais internuotiems Belgijoje. Per kun. J. Dauską dainietės išsiuntė visas sutaušas. Vėliau tremtinius šelpė Prancūzijoje, Danijoje, Švedijoje, kol atsiverė durys ir į Vokietiją bei Austriją.

"Dainos" susirinkimai būdavo gausūs, palydimi daugiau ašaromis, negu daina, kuri anksčiau taip buvo įprasta. Beskaitant tremtinių laiškus, jei trūkdavo kasos pinigų — išsitiesdavo narių duosni ranka ne vienu doleriu ir

Mūsų moterys

Vitalija Giriūnienė - Kudirkaitė gimė Ambrasų k., Pilviškių parapijoje.

Baigusi Kauno "Saulės" Mokytojų Seminariją dirba dvejus metus mokytojos darbu Plungės apylinkėje. 1934 m. įstoja į V. D. Un-to Medicinos Fakulteto Odontologijos Skyrių. 1938 m. išklausiusi kursą ir išlaikiusi Valstybinius egzaminus gauna dantų gydytojo laipsnį.

Dantų gydymo kabinetą atidaro Plungėje. Čia šalia privačios praktikos, ligonių bei geležinkelių kasos narių gydymo, dar yra gimnazijos, 4-to Artillerijos Pulko ir 6-to Pėstininkų Pulko dantų gydytoja.

1940 metų tragiškieji birželio įvykiai priverčia keisti gyvenamąją vietą ir karo audrą sutinka Kaune. Praėjus pirmosioms karo dienoms pradeda darbą III-je Kauno Miesto Poliklinikoje.

1941 m. rudenį, Dantų Gydytojų Susirinkimui išrinkus, pereina dirbti į Sveikatos Ministeriją, tuo metu pavadintą Vyr. Sveikatos Valdybą, kaip Vyr. Dantų Gydymo Inspektore. Tai pirmoji dantų gydytoja, kuriai pavesta šis darbas /iki tol šią sritį tvarkė med. gyd./ Čia prisieina, praretejus tinklui,

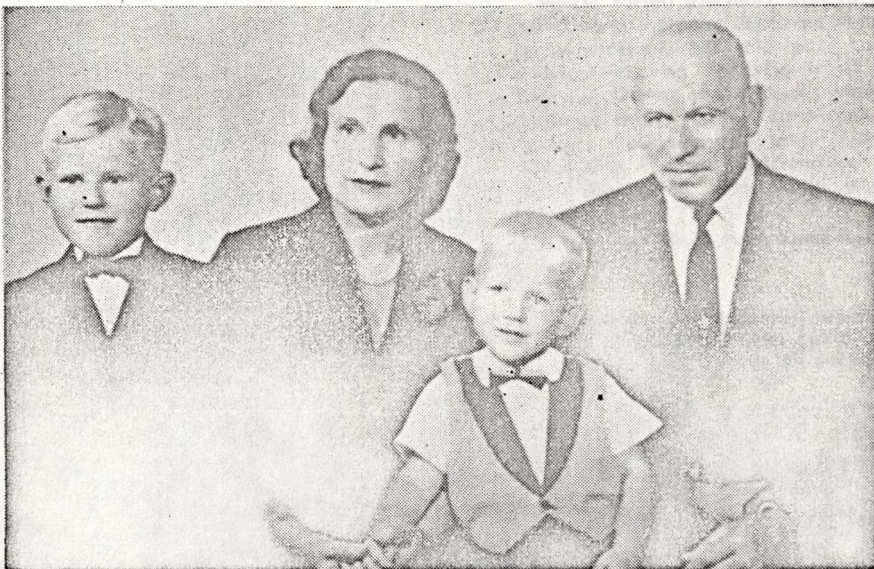
rūpintis tinkamu dantų gydytojų pasiskirstymu po visą kraštą ir Vilniaus sritį; vizituoti didesniųjų miestų poliklinikas, rūpintis karo metu sąlygose dantų gydymo medžiagos gavimu, o suteikiant naujai baigusiems dantų gydytojams praktikos teises, kartu aprūpinti juos ne tik darbo vieta, bet ir įrankiais.

1944 m. vasarą, kaip ir daugelis kitų, pasirenka tremtį. Gyvena ir dirba Wuerzburgėje. Karui pasibaigus su vyru inž. Ladu Giriūnu, buv. Akc. B-vės "Maistas" Vyr. Inžinierium ir paskutiniu laiku tos B-vės Vyr. Direktorium, persikelia į Anglų Zoną — Blombergą. Vyru gavus prie C.C.G. Dortmunde techniško vertėjo darbą, kaip doktorantė įstoja į Bonnos Universitetą.

Vėliau emigruoja į Angliją ir pagaliau 1952 m. pavasarį atvyksta į Kanadą ir apsigyvena Montrealyje.

Augina du sūnus: Ladą Marių 7½ m. ir Lindą Donatą 3 m. amž.

Būdama mokyklos suole buvo uoli ateitininkė ir skautė. Universitete priklausė Stud. Med. At-kų Korp! "Gaja" ir buvo Mergaičių Grandinės pirmininkė. Dirbo Kat. Moterų D-jos Centre, Motinos ir Vaiko Sekcijoje ėjo sekretorės pareigas. Nuo šių metų gegužės mėn. eina Kanados L. K. Moterų Draugijos Centro Valdybos pirmininkės pareigas.

Gyd. Vitalija Giriūnienė, K.L.K.M. Draugijos Centro Valdybos Pirmininkė, savo šeimos tarpe.

veik visos savo ištekliais sudarydavo maisto bei rūbų siuntinius. Taip darbuosė senosios kartos lietuvaitės — dukros, mamos ir senelės.

1947 m. rudenį, prasidėjo imigracija Kanadon. Pirmosiomis kregždėmis Toronte buvo Stasė Kavaliauskaitė ir Lydija Petrovaitė. Netrukus jos įsijungė "Dainon" ir šiandien narėmis yra. Jas pasekė keliasdešimt kitų vis naujai atvykstančių ir šiandien veik kiekviename susirinkime naujų narių susilaukiama. Reiškia "Daina" gyva ir nori gyventi.

Šelpiamųjų reikalavimai žymiai pakeitė savo formą. Daug anksčiau šelpusių šiandien jau gerai įsistiprinę Ka-

nadoje ar JAV. Bet dar daug yra ligonių ir senelių pasilikusių tremtyje, dažnai be jokios vilties kur nors išemigruoti ar grįžti tėvynėn. Šiems nelaimingiesiems "Daina" tebegyvena, kaip tarpininkė tarp jų ir lietuviškosios visuomenės Toronte ir kitur Kanadoje.

Būdinga priminti, kad "Daina" buvo pirmoji organizacija, kuri pasiuntė pagalbą užjūryje, pirmiau ir už BALFą. Jau antri metai "Dainai" vadovauja kruopšti ir energinga pirmininkė Bronė Žiobienė.

Tikėkim, kad "Daina" sulauks beauštančios aušros Lietuvos laisvei ir kad pirmąjį savo tikslą galės išpildyti.

M. F. Yokubynienė.

Putnamo Nekalto Prasidėjimo Seselių vienuolyno naujoji koplyčia.

Jos tarnauja

Putnamo Lietuvaičių Seselių (Nekalto Pradėtos Svč. Mergelės Marijos Kongregacija) vienuolyno rugpiučio 21 d. pašventinta naujai pastatyta graži koplyčia. Šia proga pravartu prisiminti, bent trumpai, šios Kongregacijos nuveiktus darbus Lietuvoje ir Amerikoje.

Seselės buvo gerai pažįstamos Lietuvoje "Vargdienių Seselių" vardu. Jų įsteigėjas Arkiv. Jurgis Matulevičius, kurio beatifikacijos byla, kaip žinome, pradėta Romoje. Pagal jo nustatytas gaires, seselių gyvenimo pagrindu yra tarnavimas vargdieniams. Kaip įvairūs žmonių vargai, taip įvairūs seselių darbai. Specialus jų tikslas yra jaunimo auklėjimas, mokymas, darbas misijose ir ligoninėse. Pati jų įsteigimo data 1918 m. yra simbolinė, nes argi galėjo artimui reikalinga pagalba ateiti geresniu laiku?

Per palyginus trumpą laiką ši Kongregacija jau darbavosi bemaž visuose Lietuvos kampeliuose. Marijampolėje, Kaune, Vilniuje, Utenoj, Kybartuose, Telšiuose, vėliau Vilniuje ir kt. Iš jų rankų kilo ne puošnūs pastatai, bet lūtiniausios institucijos: prieglaudoms, moksleivių bendrabučiai, mokyklos, vaikų darželiai, motų nuolatinės ir t. t. Daugelio narestebėtos, tvliai skubėjo Vargdienių Seselės, kur labiausiai jų patarnavimo buvo reikalinga. Didelė jų dauguma ir pasiliko kerčiančioje tėvynėje, pagal išgales, ligi kol jėgos leis.

Amerikon jos atvyko 1936 m. ir toliau Lietuvoje pradėję savo misiją. Kas negirdėjo apie Putnamo Seselės ir kas apie jas neatsiliepia šiandien, tai tikrai neturėtų būti didokai skaudūs, tačiau taip nėra. Tuos darbus atlieka nedidelis, ku-
savo dedikavusių moterų būrelis, ku-

ros ištikimai keliauja savo įsteigėjo nurodytu keliu. Jos tarnauja ne kaip tarnaitės, bet kaip seserys vargstančių ir globos reikalingų.

Kontempliacijos dvasia

"... Mergelės gyvenimas savy turi dievišką paprastumą. Bažnyčios gyvenime ji yra ta laisvoji, kuri gali visiš-
kai atsiduoti maldai ir kontempliacijai ir tokiu būdu ji, lyg ta išrinktoji strėlė, tiesiog skrenda į savo galutinį tikslą, nedvejodama ir netrugdoma.

Atsižadėdama materystės, ji įsigyja nuostabios jėgos pasiekti dvasinės laisvės ir apvaldyti jausmingą /sensitivity/ savo prigimtį. Tuo būdu ji yra pasirengusi sukonzentruoti visas būties jėgas, nukreipti visus savo širdies polėkius į vieną vienintelį tikslą — į Kristų, savo

Viešpatį. Jos egzistencijos vienintelis tikslas ir prasmė — dainuoti apie savo sielos Mylimojo nuostabų grožį, pačiai tapti gyvu Jo garbės himnu.

Reikia tačiau atsiminti, kad ta maldos dovana mergelei duota ne vien tik jai asmeniškai, bet taip pat, kad ji melstųsi už visą Bažnyčią ir už visą žmoniją. Dievas yra paskyręs mergelei ypatingą misiją: ji turi savo rankomis išlaikyti pusiausvyrą labai jautrių svarstyklių, kuriose krikščioniškoji bendruomenė sveria savo akciją ir kontempliaciją..."

Dr. L. van Kersbergen.

"Moteris, kuri meldžiasi neuždengta galva, paniekina savo galvą".

Sv. Povilas I laiške Korintiečiams.

Mergaiės mokosi.

Aukštaitė tautiniuos rūbus.

Moteris amžių bėgyje

Kasdieniškai katalikė moteris yra mums visiems gerai pažįstama praktikuojanti katalikė ir tautiškai susipratusi lietuvė. Istoriskai ir tarptautiniai imant, katalikės moters sąvoka daug platesnė ir gilesnė.

Nekintamai tą sąvoką nustatė evangelija prieš du tūkstančius metų. Kristus vienu mostu padarė moterį tolygia vyrui, kaip šeimoje, taip ir socialiniame gyvenime. Tų laikų pasauliui ir jo papročiams tai buvo revoliucinė deklaracija. Užtat taip suprastos katalikės moters sąvokos įgyvendinimas dar nėra užbaigtas net ir kai kuriuose krikščioniškuose kraštuose. Mat, išgyvendinti išsaknijusius tautų papročius kartais reikia šimtmečių. Gi kitų religijų kraštuose moteris savo teisėmis ir šiandien tebėra vyro vergė. Katalikės moters padėtis ir rolė vakarų pasaulyje joms tebėra siektinas idealas.

Katalikės moters vaidmuo Vakarų Pasaulyje amžių bėgyje vis augo, plėtėsi ir keitė visos mūsų civilizacijos veidą. Katalikė moteris, kaip jaunosios kartos auklėtoja, švietėja, kaip medicinos pagalbos ir prieglaudų organizatorė, kaip visuomenininkė, mokslininkė ir meno kūrėja, paliko neišdildomus pėdsakus Vakarų kultūros istorijoje.

Šiandien yra daug balsų, kad moters didžiau-

sias uždavinys ateityje — ateiti į talką tarptautinių problemų išsprendimui. Esą, vyrai nuo amžių tarptautines problemas sprendė karais. Visose srityse, į kurias moterys atėjo, jų veikla prisidėjusi prie aštrumų sušvelninimo ar išlyginimo. Gi labiausiai ligi šiol jos esančios atsilikę politikoje, o ypač tarptautinėje politikoje. Esą, jos esančios žymiai lankstesnės ir praktiškesnės gyvenimiškų problemų sprendimams, nežiūrint ar tos problemos būtų šeimoje, ar valstybių santinėse.

Pr. Rudinskas.

DAR PASIMATYSIM!

Barbora Švedaitė

Kai suspausdam's ranką sakei — pasimatysim,
Ant stalelio hiacintai sušlamėjo.
Kei rankiojai žodžius tu, lyg peilus išbarstytus —
Mano širdis tik meilės atgarsį girdėjo . . .

Nusišypsojo raudonosios dvi rožės ten prie knygų,
Kai pagavo mano klaidžiojantį žvilgsnį,
Tik vienos tavo žodis tartas man į širdį smigo,
Kai žengiau aš savo laimės paskutinį žingsnį.

Hiacintai jau senai nuvyto ant stalelio,
O dirbtinės rožės vis dar šypsos.
Laukiu! Laukiu laimės kas savaitę aš prie kelio.
Nesulaukiu! . . . Hiacintai ir aš vystu! . . .

1955. III. 18.

Lietuviška Moterų kirpykla JANETS BEAUTY SALON

407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Telef. OL. 6415
Toronto, Ont.

Sav. I. VILIŪNIENĖ

MANO NEMIRTINGA TETA

Teta B. yra visiškai viena šiame pasaulyje ir turtinga, labai turtinga. Mes visi jau daug metų laukiame, kad ji mirtų. Žinoma, pačiu maloniausiu būdu. Kaip nors pamažu ir be skausmo: ne nuo pleiskany, bet kaip nors daug mirštamiau. Galbūt, mažutytė širdies ataka, ar nedidute apopleksija. Gal nuo... bet, ne, nėra jokios naudos iš tokio galvosūkio.

Laukiamas virtuvės neverda, ir aš visiškai nenustebčiau, jei mūsų teta gyventų per amžius. Iš tikrųjų, kai pagalvoji, jau per tris generacijas teta B. buvo glaudžiai sekama, o vis veltui. Išėjusius metų metus įvairūs giminės sakydavo: "Kai teta B. mirs..." Dažnai jie patys mirė, tuo tarpu kai ji, žinoma, nemirė. Po daug metų šitokios padėties, nenuostabu, kad mes liovėmės kalbėję apie dalykus, kurie atsitiks "ant seno ir ant jauno"; vieton to mes su nostalgija tariame: "Kada teta B. mirs". Jau kuris laikas, tačiau, atrodo, jog greičiau senas ir jaunas mėnuo drauge pasirodys ant dangaus.

Nesupraskite manęs klaidingai — ji yra mielas senas dalykas. Nieko bendra su mezginių kepuraitėmis, ar raudonos flanelės kambariniais, nieko ben-

dra su senų trypinėjimu aplink namus. Sidabrinį plaukų, taip, gali atrasti tarp auksinių, tačiau po jais slypi gudri ir veikli mintis. Teta B. gali būti begalinio amžiaus, bet ji nėra, kaip daugelis jos amžiaus, suvaikėjusi; jeigu iš tikrųjų būtų daugelis, kurie tokio amžiaus sulaukia. Kalbant apie tetos B. protą neieškite man užsimiršti kūną, kurį jis valdo. Išsiplėtę venos, reumatiškas artritis, drebėjimai? Nieko panašaus. Vienintelis tetos B. fizinis defektas yra dešinio kelies išvietinta "kepurė". Keletą metų atgal, ji įskėlė šitą kaulą spirdama futbolą! Taip, futbolą. Spyriai kainavo po nikelį ir už kiekvieną taiklų buvo premija. Teta B. buvo pusiaukelėje priversti pravadyrių prie bankroto. Visa šeima, ne tiek buvo susirūpinusi, kiek džiūgavo išgirdus šitą istoriją. Teta B. tuomet nebuvo joks morčinis viščiukas. Mes svarstėme, kad šis, galbūt, ir bus jos paskutinis senatvės spyris, prieš arterijoms sukalkėjant. Tačiau tai buvo tikrai vienas pirmųjų ilgos eilės pokštų, dėl kurių ne tiek, kad mažiausias kraujo indelis būtų išsiliejęs per kraštus.

Tolimesnė tetos B. veikla ir vėl davė progos mūsų mintims nukrypti jos ankstyvo kapituliavimo link. Ji pradėjo interisuotis automobiliais ir panoro vairuoti. Mūsų džiaugsmui ji paniekino senas, lėtas, tiesių linijų mašinas, kurias taip mėgs-

ta pagyvenę moterys — ir nusi-pirko Mercedes. Mano, amžiną atilsį, brolis Jurgis, išvažiavęs drauge su ja išmėginti mašiną Didžiąja Šiaurės gatve, grįžęs sugniuždė visas mūsų viltis. "Brolyti! Ji moka važiuot", jįsai sakė, "negali suprast, kaip ji tą daro, bet ji vairuoja puikiai! Puikiausiai!" Kolektyvinė aimana pasigirdo iš mūsų mažos grupelės.

"Žinoma, ji gali sukiūžti, bet kada. Žinokite, kad su tuo pašėltuvu ji važiuoja bet kur apie 100 mylių. Jos amžiuje tas turi šiek tiek padėvėti nervus".

Tačiau teta B. "nesukiūžo" ir jos nervai, laiko bėgyje, aiškiai, nerodė jokių dėvėjimosi žymių. Mercedes jai pabodo ir automobilį ji padovanojo triumfuojančiam Jurgiui. Nelaimingu būdu, Jurgis neturėjo tetos B. refleksijų greičio ir neužilgo, dalys jo ir Mercedes buvo atrastos išbarstytos, keistu sutapimu, ant Didžiosios Šiaurės gatvės.

Sekanti mašina buvo Maserati, kurios ji nelabai mėgo, dėl skersvėjo, pasiekus apie 100 mylių per val. Paskui ji nupirko, bet — o! sąrašas neturi galo. Išėjusius mėnesius ji gyveno užsidegimu dėl Aston - Martin, o visai neseniai jos pirmasis Jaguaras XK 20 atrodė, alas, dvigubai prailginęs jos gyvenimo terminą. Jos pakalba nuo Mercedes dienų yra visiškai neįmanoma. Senos ponios, jūs žinote, gali kalbėti apie mezgimą, vi-

Putnamo Seselių auklėtinės šoka "Blezdin-gėlė".

TU IR TAVO RŪBAI

Dar neperžengus nė savo namų slenksčio mažne kiekviena moteris kasdien susiduria su vienokia ar kitokia rūbų problema. Ta problema gali būti natūrali, gali ji būti perdėta, įsivaizduota. Perdėta ji bus tada, kada užsimirštama, jog ne žmogus — drabužiui, bet drabužis — žmogui.

Mūsų laikų komercinės bei prekybos tradicijos veda šio užsimiršimo link.

Paimsi laikraštį, užsuksi radio, nuėsi į kiną, ar eisi į darbą gatvė — visur tavo dėmesį stengsis patraukti šilkas, vilna, kartūnas, nailonas, meginiai, tuliai, paskučiausios mados iškarpymuose. Iš moters silpnybės — puoštis, išaugo didžiulė pramonė, teikianti darbo milijonams darbininkų. Nenuostabu tad, kad šitaip pagerbta moteris, gali netekti galvos ir pražūti savo rūbinėje. Paskučiausią ją bėda gali būti tame, kad išėjusi iš tos rūbinės ji gal nebus nė gražiai, nė elegantiškai, nė tinkamai apsirengusi.

Šičia nenorime įteigti, kad mes turėtume nesinaudoti tomis visomis mums teikiamomis gėrybėmis. Priešingai. Tinkamas rūbas duoda pasitikėjimą savimi, teikia estetinio pasitenkinimo. Žmonės, mus sutikę pirmą kartą, dažnai iš mūsų apsirengimo mėgina spręsti apie mūsų charakterį. Tarnybinuose blankuose tarp kitų dalykų yra įrašyta "bendra išvaizda".

Susiorientuoti rūbų pasaulyje nėra lengva, nes kas viename krašte bus "tabu", kitame krašte gali būti visiškai priimtina ir net girtina. Ne pas kiekvieną moterį yra tas "šeštas pajautimas", kuris jai pašnibžda, kada ir koks rūbas tinka dėvėti. Paryžietės yra pagirtos dėl savo elegancijos, tačiau įsidėmėtina, kad Paryžiaus gatvėje retai tepamatysi "nepaprastą" apsirengimą. Grožis slepiasi linijų paprastume ir priderinime prie dešimtos charakterio, bei jos fizinio tipo. Bendrai madų autoritetai sutinka, kad tas

rimą, arba kad ir kanastą. Ne taip su teta B. Aukštutinio cilindro liubrikantai, stabdžių veikimas staigiuose posūkiuose — jos mėgiamos temos pašnekoms prie židinio.

Tai matot. Niekas mažiau atentato neišmuš seno karoso iš jos vagos, o visa šeima yra griežtai nusistačiusi prieš šitiek desperatišką priemonę. Tačiau, jeigu atsitiktų, kad jūs būtumėte girdėję apie Austin-Healey, įtrūkusia priekine ašimi, ar atsikalatojusiais stabdžiais, galimas dalykas, kad mes būtume suinteresuoti.

L.R.C.A., iš "Medic. Biuletenio" sulietuvino S.P.

Valė Subatnikaitė ir Ona Čerškutė /Hamiltonas/ A. Tamošaitienės austais tautiniais drabužiais

"kažkas" kas sudaro eleganciją yra ne rūbuose, bet asmenyje.

Įdomu stebėti atskirų tautų rengimosi papročius. Italijoje didžiausiam karštyje bažnyčion einant negalima dėvėti be rankovių suknelės. Kanadoje eidama į laidotuves atsimink nedėvėti juodo rūbo. Anglijoje, itin vyresnio amžiaus moterys mėgsta rengtis šviesiomis pastelinėmis spalvomis. Oriento moterys ir po šiai dienai dėvi "purdas", kad ant jų veidų nenusileistų svetimų vyrų akys. Naujame Žemynė moteris be skrybėlės "tartum namas be kamino" — nėra palnai apsirengusi.

RUDENS MADŲ NAUJIENOS

Šio rudens siluetas akcentuoja ūgį ir lieknumą. "Kolonos" formos paltai pagedauja platesniais bryliais skrybėlių. Rankinukai kvadratiniai ar cilindro formos. Sijonai pasilieka siauri ir buvusio ilgio. Rankovės turi tendencijos siaurėti ir trumpėti, reikalaudamos pailgėjusių pirštinių.

Karoliai stambesni ir trumpesni,

broškos didesnės.

Šitas naujas "ilgas" siluetas padiktuotas drabužių industrijos magnatų ir keleto madų "diktatorių" nesukels didesnio entuziazmo dideliame skaičiuje moterų, kurios nėra ne aukštos, nė ypatingai lieknos. Mados linijos neatitinkančios moters figūros linijos yra laikinas reiškinys. Reta moteris yra "kolonos" formos.

Galima sutikti su pailgėjusiu liemeniu suknelėmis, bei kontroliuojamu paltų pločiu, tačiau abejotina ar didelis skaičius apskritaveidžių džiaugsis savo vizija plačiabryliuose filcuose?

— Jeigu tavo vyras nesijuokia pamatęs tave su nauja skrybėle, — tai blogai, nes reiškia, kad jis pradeda nustoti tave pastebėjęs.

— Niekuomet neprašyk savo geriausios draugės padėti tau išrinkti suknelę ar skrybėlę — nepatartina citi į pricšo stovyklą klausiti, kaip laimėti mūšį.

Hollywoodas taikosi prie jos

Grace Kelly — jos vardą jū, aptiksite kiekviename kinų žurnale. Reklamosc jis, kaip geros firmos antspauda. Reikia filmą, kurios verta žiūrėti. Kas yra ši jauna, įdomi mergina, kuriai nerodant palinkimo prisitaikinti prie tam tikrų Hollywoodo standartų, Hollywoodas prisitaiko prie jos?

Grace Kelly gimė Filadelfijoje, airio emigranto šeimoje. Jos tėvas savo rankų darbu, pradėjęs nuo mūrininko, tapo vienos turtingiausių statybos firmų direktoriumi. Grace augo turtinguose namuose tarp dviejų seserų ir brolio. Nuo rat mažens ji buvusi nedrąsi ir, suradusi kur ramų kampelį, mėgdavusi rašinėti eiles. Vaidinimuose, kuriuos jie rengdavo namuose, Grace niekuomet negaudavo pirmosios rolės. Suilaukusi tokio amžiaus, kada daugumas turtingų Amerikos mergaičių aistringai metasi į socialinį gyvenimą, Grace poreikė tėvui, kad ji nori studijuoti vaidybos meną ir įstojo į New York Dramos Akademiją, su nusistatymu tapti gera artiste.

Katalikai Kellys tikėjosi, kad jų dukra išmes iš galvos šitą idėją tapti filmu artiste — "filmų artistai gyvena lėkštą gyvenimą" — samprotavo tėvas. Tačiau Grace pradėjo studijuoti pas Sanford Meisnerį ir praktiškai reikštis vaidyboje televizijoje ir scenoje. Atmesdama viliojančius greito išmokymo kontraktus, ji dirbo atsidėjusi tol, kol ji buvo pasiruošusi stoti greta artistų, kaip Gary Cooper, James Stewart, William Holden, Cary Grant.

Fantastiškai Hollywoodo pletku medžiotojai pradėjo nekantrauti dėl Grace Kelly. Graži, jauna, talentinga ir jokia aiškiai regimo romano, jokio skandalo, divorso, besikaitaliojančių vedybinių avantiurų. Kas čia per žmoques, kuris drįsta nesekti daugumos "žvaigždžių" nužymėtu keliu. Tačiau Grace nerodo linkimo pakeisti kryptį. Ji netgi paklausiusi savo tėvų patarimo netekėti už divorsuoto, daug vyresnio ir ne kataliko vyro.

Pašto dėžutė

Brooklyn, N.Y. 1955. 5. 24.

"Malonu, kad Kanados moterų suvažiavimo nutarimai nepalieka tik ant popieriaus ir "Moters" išleidimo klausimos juda. P. Giriūnienė atsiuntė "Moters" reikalu atsišaukimą įdėti į "Darbininką". Man rodos užtenka pavadinti bendradarbiėmis visas tas, kurias jūs kviečiate į talką iš atskirų vietovių. Kas kviestina iš Anglijos ir Vokietijos pasiteiraisiu labiau pažįstančių tuos kraštus. Iš Paryžiaus kviestina O. Bačkierė.

Sakykit, kokio straipsnio iš manęs norit?"

M. Galdikienė.

Paryžius, 1955 m. birž. 7 d.

"Širdingai dekoju už Jūsų laiškutį ir kvietimą talkininkauti L.K.M. Draugijos žurnale "Moteris".

Su dideliu pasitenkinimu priėmiau šią žinėlę ir noriu tik palinkėti šį gražų sumanymą sėkmingai realizuoti. Iš savo pusės stengsiuosi, kiek laikas ir sąlygos leis, mielai patalkininkauti.

Paryžiuje dar galėčiau nurodyti panelę E. Gaputytę — skulptorę ir poniją Venskuvienę.

Priimkite mano širdingiausius linkėjimus ir gražius prisiminimus".

O. Bačkienė.

Hamilton, liepos 25, 55.

"Geriausio pasisėkimo jūsų patrijotiškame užsimejime".

Jonas Didžiokas.

Chicago, 7 birž. 1955.

"Man regis, kad gerai darysite moterišką žurnalą pradėdamos leisti. Gal padarysime įdomų, nors ir kelis nume-

rius per metus išleisdamos. Vilkimės, kad surinksim pinigų jam apmokėti. Prenumeratos daug nesitikiu, bet reikia daugiau remtis ant pavienių numerių pardavimo, taip, man regis, bus daugiau pirkėjų. Tik, žinoma, kiekvienoje lietuvių kolonijoje reikia turėti atskirų numerių parduotuvę.

Aš apsiimu bendradarbiauti, bet prie dabartinių sąlygų jokių būdų negaliu apsiimti Chicagos "redaktore" būti, nes to darbo negalėsiu atlikti, bėsiu daug darbo... jei pasiseks rudenį gerai pasilsėti, būsiu tada Tau naudingesnė. Pranešk, kada numatoma Nr. 1, kad žinočiau kada savo trigrašį atsiųsiu".

O. Labanauškaitė.

Londonas, Anglija,
20 birž., 55.

"Praėjusiame šv. Onos Draugijos susirinkime aš iškeliau "Moters" klausimą. Mes norėtume jums kiek galime padėti. Bendra nuomone buvo tokia, kad valdyba norėtų pirmą pamaityti žurnalą, prieš darydama kokius nutarimus. Tat būkite malonios pasiųsti man gerą tuziną egzempliorių /jeigu turėsite ir daugiau, pranešant kainą/. Aš juos išplatinsiu tarp tų, kuriuos interesuos. Tada mes galėtume užsisakyti reguliariai, galbūt surastume žurnalui ir finansinės paramos, bei išrinktume korespondentę, jei jūs to pageidautumėte, kad jus pasiektų žinios iš šitos pusės vandenyno.

Šv. Onos Draugija siunčia jums savo geriausių linkėjimus, lai jums sekasi įvykdyti šitą didžią svarbų užduotį".

Rozalija Černis.

Brooklyn, N.Y., 7 liepos 1955.

"Siaubas apėmė mane sulýginus Jūsų mielo laiško ir šio mano lapelio datus. Visai teisingai būčiau nubausta, jeigu būčiau pavėlavusi ir Jūs jau turėtumėte pilną žurnalą be manęs.

Nežinau kaip tiks Jums šis mažas rašinėlis. Ką nors mažesnio neturiu šiuo tarpu...

Įdėdū ir fotografiją, jeigu būtina. Tik jau gelbėkit nuo autobiografijų, žiauriai nemėgstu. Gal užteks pridėjus, jog parašiau keletą knygelių? ... Geriausios sekmės Jums Poezijoje ir žurnalui. Jūsų

Nelė Mazalaitė-
Gabienė.

Cleveland, 12 liepos 1955.

"Skačiau "Darbininkę" apie Moterų Suvažiavimą ir nutarimą atnaujinti "Moterį", jei išėitų būtų puiku. Aš tą žurnalą mėgau ir retkarčiais prisidedavau prie jo palaikymo...

Aš pasižadū duoti straipsnių įvairiomis temomis... liečiančiomis žemas, vakus etc. Prie šitos temos, kurią jau pradėjote dėti /į "Teviškės Žiburius"/ aš dar atsiųsiu "Didmiesčio įtaka į Jaunimo gyvenimą". Aš kiek tik sugebėsiu padėsiu /Moterį/ remti... dar šią savaitę pasiųsiu \$5".

"Monika".

E. St. Louis, 13 birž., 55.

"... Sveikintina ir daug linkėtina naujam žurnalui. Ypatingai spaudžiu ranką jo krikštąteviams, bei leidėjams".

I. Z.

Mamertas Mačiukas

Moteriškų rūbų siuvėjas

AUGŠTOS KOKYBĖS RANKŲ DARBAS.

ANGLIŠKOS MEDŽIAGOS.

79 ir 81 St. Zotique St. E.,

Telefonai: Biznio CR. 0051, Namų RA. 2-1726.

MONTRETAL, Que.

Ottawa, rugsėjo 10, 1955.

"... Dėl bendradarbiavimo "Moteryje": čia negali būti klausimo! Yra tai laikraštis, arba, kaip seniau žmonės sakydavo: gazieta, kurią turi remti VISI ir tai visokeriopais būdais.

Aš pats, Antanas Ramūnas, esu didelis "Moters" šalininkas. Stačiai užsidedėlis. Darysiu visa, kad tik Jūsų darbas rastų didžiausią dirvą bei prielankumą mūsų šeimose..."

Jūsų Kristuje Ramūnai.

New York, birž. 5, 1955.

"... Skubu jums pranešti, kad jūsų sumanymas leisti moterims žurnalą yra puikus. Visa, ko reikia, tai tik pradėkite... Nors šiuo metu dar nežinau apie ką rašysiu, bet, jei prašote, tikrai parašysiu... Kadangi aš čia visokiais darbais užsiėmusi, tai nieko nerašau ko tuojau pat nereikia. Linkiu jums didžiausios sėkmės!"

Salomeja Norkeliūnaitė.

Chicago, rugp. 21, 1955.

"Kiekviena moteris gali tik džiaugtis ir su nekantrumu laukti pasirodant pirmojo "Moters" numerio. Tikėjimės, kad nebus ne vienos inteligentės lietuvių, kuri jo neužsiprenumeruotų ir ne vieno lietuviško namo, kurio "Moters" nelankytų. Išaukusioms skaitytojoms savos literatūros, "Moters" užpildys bent mažą spragelę... Mes atsisime jums į pagalbą, kiek leis laikas ir kiek sugebėsime. Sveikindama linkiu, kad "Moters" ne tik išvystų pasaulį, bet būtų stiprus, įdomus ir vertingas moterų žurnalas".

Stasė Semenienė.

Montrealis, 7 birž., 1955.

"Kai darbe esi ne vienas ir visa atsakomybė negula ant vieny pečių, jautiesi daug tvirčiau, daug pakiliau. Džiaugiuosi dėl redaktorės ir administratorės optimizmo. Aišku nereikia sku-

beti. Pilnai sutinku, kad geriau po biskį judėti visą laiką, o ne smarkiai ir su didelem pertraukom.

Vakar kalbejam su dail. Žmuidzinienė, ji sutinka apdarus suprojektuoti. Ji rodė didelio susidomėjimo...

Finansų organizavimu turim visos rūpintis, daugiausia C.V. To aš nesi-kratau. Kas reik, tai reik.

Sveikatos skyriaus pirmame numery nedarykim. O paskui matysim. Aš manau, kodėl ne, jei tik bus kas parašo, ką nors praktiško... ypač dėl vaikų priežiūros. Dabar prieš atostogas turim Aplinkraščių paruošti skyriams..."

Vitalija Giriūnienė.

Dr. E. ANDRUKAITIS

956 Sherbrooke St. E.

Telefonas LA. 2-7236

Montreal, Que.

ADVOKATAS

Stasys DAUKŠA, LL.D.

Suite 25-26

152 Notre Dame St. E.,

Montreal, Que.

Telefonai:

UN. 1-2013 ir BE. 7296.

J. MAČIONIS

Maisto produktų krautuvė

5292 Bannantyne,

Verdun, Que.

Telefonas HE. 0991

Tarp mūsų kalbant

Nuo kada ir kas pradejo rišti girtavimą su "lietuvišku vaišingumu"?

Alkoholizmas nėra mūsų tautos charakteristika. Alkoholikas yra tarptautinė nelaimė, kaip polio ar tuberkuliozas, kuris veisiasi tam tikrose sąlygose visuose kraštuose. Kuomet "prinokę" bičiuliai vardan "tautos tradicijų" pakelia dvyliktą tostą, jie tuo savo veiksmu pagarbina "Bachą", kurį garbina romėnai 2000 metų atgal, o italų Renesanso tapytojai paliko jamžinę jo išraudusią, prakaitu persisunkusią fizionomiją. Iš pažiūros nekaltas paprotys numalšinti troškulį vienu stiklu, pavaišinti svečią. Paprotys, kuris nebuvo paniekintas Kristaus ir Jo Apaštalo.

Alkoholis tačiau, greičiau negu kuri liga, sugeba sunaikinti žmogų, ne tiek fiziniai, kiek moraliai. Šitame yra didžiausias alkoholizmo pavojus — paraližuoti žmogų dvasiniai. Palaužti jo valią, taip, kad jis neregautų kitokiam, kaip tik alkoholio, stimului. Girtaujančių kompanijos tampa tartum stovinčio vandens liūnai.

Žmonėms socialiniai bendraujant, lengviau negu kada, galima pamatyti jų kultūrinį, bei civilizacijos lygį. Gėrimo papročius mes, regis, būsime pasisavinę iš rusų, nes mūsų gėrimo papročiai labai skiriasi nuo vakarų Europos papročių. Gal čionais yra ir mūsų bajorijos palikimo nuobirų. Mūsų kunigaikščiai buvo blaivūs, kaip ir mūsų protėviai, nes midus vargū ar begalima priskirti prie alkoholinių gėrimų.

**LAIKYK "MOTERĮ" SAVO
KNYGŲ LENTYNOJE. JO-
JE SPAUSDINAMOS MIN-
TYS NESENSTA.**

Dr. K. ŽYMANTIENĖ

GYDYTOJA ir CHIRURGĖ

1393 Dundas St. W.

(tarp Gladstone ir Rusholme)

Telefonas OL. 6851

Toronto, Ont.

Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-3 ir nuo 6-7 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-2 val. p.p., kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. M. ARŠTIKAITYTĖ

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

167 College St., kambarys 9.

Telefonai:

įstaigos WA. 1-3584,

namų WA. 3-5555

Toronto, Ont.

Dr. J. ŠEGAMOGAS

Chirurginė ir bendroji praktika

Kabinetas 4906 Wellington,

telefonas YO. 3611,

Verdun, Que.

Priėmimo valandos:

**kasdien 2-4, 7-9, šeštadieniais 11-1
arba pagal susitarimą.**

**Namų adresas: 1038 Osborne Ave.,
telefonas PO. 6-9964,
Verdun, Que.**

Dr. J. MALIŠKA

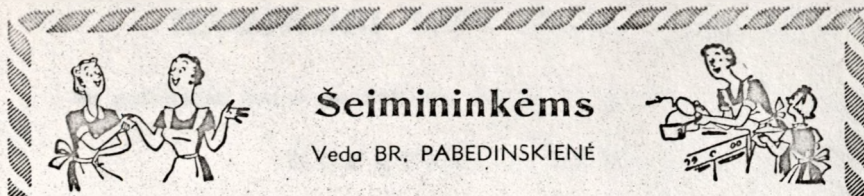
DANTŲ GYDYTOJAS

priima nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro

5303 Verdun Avenue,

telefonas TR. 4547,

Verdun, Que.

Šeimininkėms

Veda BR. PABEDINSKIENĖ

SILKĖ KIMŠTA

Proporcija: 10 silkių, 2 tryniai, ½ citrinos, 2 šaukštai grietinės, 3 uncijos džiovintų grybų, ½ - ¾ puoduko alyvos, miltų apvoliojimui silkių, muštardos, druskos, pipirų, cukraus pagal skonį, 1 kietas kiaušinis.

Darbas: Išmirkyti silkes, nuplauti galvas ir uodegas, išimti vidurius ir kaulus neperpiovus silkes, odos nelupti. Grybus išmirkyti, išvirti, permalti per mašinėlę du kartu, įdėti spingintą svogūną, pipirų, druskos, trynius ir, jei norima, cukraus, virtą kietą smulkiai kapotą kiaušinį ir grietinę. Gerai išmaišyti. Prikimšti silkes tuo mišiniu per popierinę tutele, pavolioti miltuose ir kepti svieste ar alyvoje.

ŽUVIS KEPTA KIMŠTA

Proporcija: Žuvies 2 svarai /whitefish/, 1-2 svogūnai, 2 kiaušiniai, pyrago gabaliukas, ½ stiklinės pieno, ¼ svaro sviesto, druskos, pipirų sulig skonio, truputį miltų mišiniui, ½ svaro žuvies.

Darbas: Žuvį nuvalyti, išimti vidurius ir kaulus. Mišiniui mesą sukapti, pridėti mirkyto pyrago, spinginto svogūno, druskos, pipirų, kietus kapotus kiaušinius, dėl skonio truputį muškato riešuto, sviestą gerai ištrintą, truputį žuvies buliono ar vandens, kad mišinys būtų minkštesnis. Prikimšti žuvį, užsiūti, pavilgyti vandeniu, apvolioti miltais, subadyti gerai ir kepti po pečium ½ - ¾ valandos laistant sviestu. Valgyti galima šiltą ir šaltą.

KOPŪSTŲ KOTLETAI

Proporcija: 1-2 galvos kopūstų, gabalas baltos duonos, ¼ svaro sviesto, ½ puoduko sausainių, 2-3 svogūnai, 2 kiaušiniai, 1 puodukas rūgščios grietinės, druskos, pipirų pagal skonį.

Darbas: Kopūstą apvirinti, sausai nugręžti, sumalti kartu su mirkyta balta duona. Pridėti spingintą svogūną, druskos, pipirų, kiaušinių trynius, išmaišyti. Padaryti kotletus, apvolioti sausainiais ir kepti svieste.

KALAKUTĖ KIMŠTA

Proporcija: 1 kalakutė, 1 svaras veršienos, kalakutės kepenėlės, gabaliukas veršio kepenų, ½ svaro sviesto, 2-3 kiaušiniai.

Kimšalas: Ištrinti sviestą, sudėti virtą permaltą veršieną ir kepenėles, /jei mėgstama galima įdėti žalius kapotus kalakutės riebalus/, įmušti žalią kiaušinį, gerai druskos, pipirų, rieikutę permalto mirkyto pyrago, petruškų žalių, 2 kietus sukapotus kiaušinius ir gerai viską išsukti.

Darbas: Nuplauti kalakutei sparnus, įpiauti kojas pagal sąnarį, apsukti koki 10 kartų į vieną pusę, truktelti ir koja išsitrauks su visomis gyslomis iš šlaunies. Kaklo odą palikti ilgą, o kaklo kaulą nuplauti trumpai. Perpiauti per nugarą išimti kaulus ir vidurius.

Kaulus palikti tik šlaunyse ir sparnuose, kad paukštis formos nepamestų. Sudėti paruoštą mišinį, užsiūti, suriši kojas ir sparnus, suriši ir pačią kalakutę, dėti į keptuvę, įpilti truputį vandens, aptepti sviestu ir kepti 3 valandas.

PYRAGAS SU MEDUM

Proporcija: ¼ svaro sviesto, ¼ svaro cukraus, 3 kiaušiniai, 2 geri šaukštai medaus, ½ svaro miltų, ¼ svaro razinkų, 1 stikluokas romo, 1 nubrauktas šaukštas kepimo miltelių.

Darbas: Ištrinti bliūde gerai sviestą su cukrum dedant po vieną kiaušinį ir po šaukštą miltų, paskui sudėti medų vis gerai maišant, likusius miltus sumaišytus su kepimo milteliais, romą ir razinkas. Kepti vidutinio karščio krosnyje maždaug valandą, iškepus apibarstyti cukraus pudra.

DUONINIS TORTAS

Proporcija: 10 kiaušinių, 1½ puoduko cukraus, 2 šaukšteliai cinamono, 1 citrinos sunka, ¾ puoduko duonos sausainių.

Darbas: Trynius su cukrum gerai ištrinti, įdėti citrinos sunką, cinamoną, kai gerai išsitrins dėti sausainius su išplaktais baltymais. Kepti vidutinio karščio krosnyje pusę valandos. Iškepus ataušinti, perpiauti, pavilgyti romu ir pertepus papuošti.

Pertepimas: ½ svaro migdolų, ½ svaro cukraus, 5 kiaušiniai, 5-7 šaukštai grietinės ar pieno. Sumaltus

migdolos, cukrų ir kiaušinius sumaišyti, įpilti grietinės ar kaitinti maišant ant ugnies kol pabals ir sutirštės. Kai atšals pertepti tortą.

KUGELIS

Paimti vieną svarą lašinukų /bėkono/, vieną mažą svogūną, pusę puoduko kiaušienos taukų, du šaukštus susmulkinto kumpio, 10 didelių bulvių /Idaho/, 3 kiaušinius, 2 šaukštus druskos, pusę puoduko farinos, pusę puoduko kenuoto pieno. Kepant kugelį reikia pirma smulkiai supiaustyti lašinukus ir svogūną, juos pakepti drauge su taukais ir susmulkintu kumpiu, kol pasidarys tokie lengvai trapūs, Sutarkuoti bulves, į jas įdėti kiaušinius, druską, fariną, pieną, pridėti tą pakeptą lašinukų ir kumpio mišinį. Viską gerai išmaišyti. Perdėti į 9 iš 13 colių taukais išteptą keptuvę. Iš ankščiau pakaitintoje krosnyje pusę valandos kepti prie 400 laipsnių karščio, po to dar ilgiau kaip valandą kepti 350 laipsnių karštyje. Tokio kugelio užtenka 6-8 žmonėms.

Receptas Agnes Palubin, laimėjęs I vietą Chicago Electric Association parodoje.

NEPATIKO...

Grizinanti žmona, atgailodama, vėro gimtadienį nupirko jam du kakla-ryšius.

Radęs juos ant savo komodos vyras užsirišo vieną ir išdidžiai įėjo pusryčių.

"Hm..." suniurnėjo žmona, "vadinasi tas antrasis tau nepatiko?..."

Vienas iš trijų elementų pasekmingo gyvenimo formulėje, pagal Einšteiną, yra sugebėjimas laikyti uždarius burną.

NAUJO ŽURNALO. "MOTERIS"

PIRMOJO NUMERIO PROGA

LEIDĖJAS, REDAKTORĖ, BENDRADARBES BEI SKAITYTOJAS

SVEIKINA:

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA

"Tėvynės Prisiminimai"

kiekvieną šeštadienį

nuo 3.30 val. iki 4.45 val. po pietų iš

iš galingos Toronto stoties CHUM
banga 1050.

Programos vedėjas

J. R. SIMANAVIČIUS

77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274

NAUJAUSI 1956 METŲ RADIO APARATAI

su natūraliu balso perdavimu (High Fidelity), vokiečių gamybos radijo priimtuvai:

KOERTING — SABA — BLAUPUNKT

GERIAUSIA DOVANA ŠEIMAI

★

★

★

★ MUZIKOS KABINETAI,

★ Automatiniai gramfonai,

★ Garsams užrašyti magnefonai,

★ TELEVIZIJOS APARATAI,

★ Įvairiausi gintariniai papuošalai,

★ Odos išdirbiniai

gaunami generalinėje atstovybėje

★

★

★

★

★

★

Radijo priimtuvų specialios trumposios bangos jums garantuoja Europos stočių priėmimą (Vilnius kasdien 6.30—7.00 p.m.). Pas mus atliekami specialistų techniku visokių radijo pataisymai bei perdirbimai. Lengviausios išsimokėjimo sąlygos: įmokėjus tik 10%, likusi suma ligi 24 mėn. Jūsų vartotas aparatas gali būti priimtas kaip įmokėjimo pagrindas.

Atlantic Export-Import Company

926 DUNDAS ST. W., TORONTO.

Telefonas EM. 4-1633

Sav. K. MOTUŠIS

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO. CENTRINĖ PREKYBA IR BIURAS: 926 DUNDAS ST. W., TORONTO, ONT. TELEF. EM. 4-1633.

SKYRIAI IR AGENTŪROS:

TORONTO — 697 Queen St. W.
HAMILTON — 236 James St. N. ir
24½ King St. W.

KITCHENER — 343 King St. E.
WATERLOO — 96 King St. S.
LONDON — 111½ King St.

GALT, Ont. — 41 Dixon St.
OTTAWA — 343 Lisgar St.
VANCOUVER — 340 Homer St.

SVEIKINIMAI IR GERIAUSI LINKEJIMAI JŪSŲ ŽURNALUI "MOTERIS"

NUO

Dydzak Drive-In Theatres Limited

(DIDŽIOKAI SAVININKAI)

Hamiltono Rajonas

CLAPPISON DRIVE-IN THEATRE
randasi ½ myl. nuo Clappisons Corners.

HAMILTON DRIVE-IN THEATRE
randasi kampas Stone Church &
Paradise Roads.

Londono Rajonas

TWILITE DRIVE-IN THEATRE
R. R. No. 1 Hyde Park, Ont.

Chatham Rajonas

CHATHAM DRIVE-IN THEATRE

R. R. No. 3, Chatham, Ont.

Windsoro Rajonas

WINDSOR DRIVE-IN THEATRE

R. R. No. 1, Roseland, Ont.,
Walker Road, netoli No. 3 Highway.

AYRAIN'S BEAUTY SALON

Sav. VIKTORIJA BUGAILIŠKYTĖ

Specialistė
plaukų kirpimo
ir
pusmetinių šukavimų.

Atidaryta vakarais
1280 King St. E.
(Delta Block)
Telefonas LI. 4-3566
Hamilton, Ont.

PARKDALE SAUSAGE CO.

Sav. KAZEMEKAS ir SŪNŪS

24 YORK ST.,
211 JAMES ST. N.
Hamilton, Ont.